

hangsúlyozta az intézet igazgatója -, hogy egyes művelődési házak munkatársai a feladatok, a programok tervezésekor a saját igényeikből indulnak ki, holott a tevékenységi formák megfogalmazásakor, kialakításakor az adott település adottságait, a lakosság felkészültségét, érdeklődését kellene alapul venni. a szemléletváltozást szolgáló kísérletek célja éppen az, hogy a kistélepüléseken - de a nagyobb városokban is - a népművelők partnerei legyenek a lakosság valamennyi rétegéből kikerülő embereknek. ennek érdekében az intézet munkatársai több kistélepülésen kérdőívekkel, s más információszerző módszerekkel felméri az ott lakók igényeit, tudakozódnak a környék oktatási intézményeinek, üzeminek tevékenységéről, gondjairól, s a kertekben, a házak környékén folyó munkákról is. /folyt.köv./

na/mi/mz
00.10 091183 2307

--

sb0002 4 130 mtib1002

a népművelési intézet közművelődést segítő munkájáról /2. rész/

igy, az embereket valóságosan érdeklő problémák ismeretében a hagyományos - és gyakran már tartalmatlan - programok helyett új művelődési formákat - például a háztáji növénytermesztéshez vagy állattartáshoz hasznos ismereteket nyújtó tanfolyamokat, gyermekeknek és felnőtteknek vonzó szabadidős elfoglaltságot adó szakköröket, klubszerű foglalkozásokat - tudnak szervezni és meghonosítani a kulturotthonokban.

az amatőr művészeti mozgalmat a képzés mellett, elemző-értékelő vizsgálatok, szakmai táborok szervezésével segíti a népművelési intézet. az egyes művészeti ágakban működő öntevékeny csoportok összefogására, munkájuk színvonalának emelésére, ugynevezett régióközpontokat hoztak, és hoznak létre. ezekben az amatőr művészeti tevékenységek gyakorlására kedvező tárgyi, személyi feltételeket alakítanak ki. a két éve folyó - az országos közművelődési tanács támogatását is élvező - kísérlet keretében a néptánc-hagyományok ápolására salgótarjánban, szombathelyen, szekszárdon, jászberényben és székesfehérvárott működnek - tevékenységüket több megyére is kiterjesztő - amatőr művészeti központok. a tapasztalatok arról tanuskodnak, hogy az öntevékeny csoportok munkájának fejlesztésére, az amatőr művészeti mozgalomban résztvevők táborának gyarapítására más területeken is érdemes lenne elterjeszteni ezt a módszert - hangsúlyozta a népművelési intézet igazgatója. /mti/

na/mi/ag/mz hgy
00.10 091683 1475

--

sb0003 4 150 mtib1003

piac, árak, fogyasztás /1. rész/

1983. november 9. - burgonyából egyre kevesebbet, zöldségekből és hazai gyümölcsökből a terméseredményektől függően évenként eltérő mennyiséget, viszont tojásból és baromfiból növekvő mértékben fogyasztottunk az elmúlt két esztendőben - állapítható meg a központi statisztikai hivatalnak a piaci felhozatalt és az áralakulást vizsgáló felméréséből. a statisztika szerint a zöldség és főzelék, valamint a friss gyümölcsök több mint 40 százalékát, a burgonya és tojás mintegy hatodát a piacokon vásárolja meg a lakosság. a vásárlók jórésze a boltokkal szemben előnyben részesíti a piacot a termékek jó minősége, a bővebb választék és a frissesség miatt. a piacok előnye az is, hogy jelentősen lerövidítik a termék utját a termelőktől a fogyasztóig. nem elhanyagolható az sem, hogy fenntartásuk, bővítésük kisebb ráfordítással oldható meg, mint a kiskereskedelmi hálózat boltjainak létesítése, működtetése.

a korábbi visszaesés után, 1981-től ismét élénkült a fővárosban és vidéken egyaránt a piaci forgalom, a kínált árumennyiség azonban még tavaly is mintegy 12 százalékkal volt kevesebb, mint 1970-ben. ennek az oka - főként a vidéki városokban, - hogy a termelősövetkezetek egy része üzletet nyitott, valamint az, hogy a friss zöldség- és gyümölcsvásárlás mellett egyre inkább terjed a gyorsfagyasztott és konzervkészítmények fogyasztása. a piacokon inkább a primőrárú és más munkaigényes kertészeti termékek iránt növekszik az érdeklődés.

az élő baromfi iránt jelentősen mérséklődött a vásárlók igénye, a piacokon is egyre inkább áttérnek a vágott baromfi árusítására, a múlt évben a 13.300 tonna árumak már csak 56 százaléka volt élő baromfi, 44 százaléka már tisztított, vágott termék.

a piacok szerepe az ellátásban az ország egyes területein igen különböző, nagymértékben függ attól, mennyi az adott helyen az önellátó háztartás. a múlt évben például az egy lakosra jutó piaci értékesítés budapestén 1728 forint volt, a vidéki városokban 462 forint, a községekben 93 forint. a budapesti piacokra érkező árunak mintegy fele mezőgazdasági szövetkezetektől, a másik fele a kistermelőktől származik. a vidéki piacokon a kistermelők a meghatározók. /folyt. köv./

mg/pá/kö sl hgy
00.11 091183 2246

--

sb0004 4 150 mtib1004

piac, árak, fogyasztás /2. rész/

a piacokon az árak 1970 és 1982 között budapesten és vidéken szinte azonos ütemben emelkedtek. változatlanul jelentős eltérések tapasztalhatók azonban az egyes települések piacainak árai között. a megyeszékhelyek közül az átlagosnál 10-17 százalékkal drágábbak tatabánya, pécs, eger és zalaegerszeg piaci, ugyanakkor az átlagosnál 11-21 százalékkal olcsóbbak a szegedi, békéscsabai, nyíregyházi, szolnoki és szombathelyi piacok. a legdrágább város tatabánya, a legolcsóbb pedig szeged, a piaci árak között az eltérés 40 százalék. a budapesti piaci árak mintegy 4 százalékkal haladják meg a városok átlagát. a vizsgált időszakban a zöltségek tatabányán és pécsen voltak a legdrágábbak, szegeden és békéscsabán a legolcsóbbak. a gyümölcsök ára egerben és pécsen volt a legmagasabb, szombathelyen és nyíregyházán pedig a legalacsonyabb.

idénycikkek és más piaci élelmiszereket a városokban 178 piacon árúsítanak, ebből 48 budapesten, 130 más városokban van. a kisebb-nagyobb községi piacok száma további 750-760-ra tehető, közülük 40 a kiemelt nagyobb községekben. a piaci hálózat a fővárosban a legkorszerűbb: 16 vásárcsarnokból, 9 nagy-, 23 közepes és kisebb piacból áll. az elmúlt évtizedben nyolc korszerűtlen peremkerületi piacot megszüntettek, ugyanakkor - főként az új lakótelepeken - öt új vásárcsarnokot létesítettek. az utóbbi években vidéken is bővült, korszerűsödött a piacok, vásárcsarnokok hálózata. a fejlesztés azonban lassu ütemű, sokhelyütt szűkösek az anyagi lehetőségek. a tanácsok a lakosság jobb ellátása, a piaci árufelhozatal növelése érdekében a termelőkkel megállapodást kötnek, illetve kedvezményeket biztosítanak. békéscsabán például a csarnokban díjmentesen kézikocsik, valamint kölcsönözhető mérlegek állnak rendelkezésre. szabolcs megye több településén a tanácsok asztalok, mérlegek kihelyezésével, kölcsönzésével, az árúsítóhelyek aszfaltozásával, tetők építésével javítják a piaci körülményeket.

a balaton két oldalán több árúsítóhelyet jelölt ki a helyi tanács helypénz fizetési kötelezettség nélkül, hogy a hazai és külföldi strandolókat minél jobban ellássák az őstermelők. /mti/

mg/pá/kö sl hgy
00.12 091183 2194

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

az első tapasztalatok a vándorkönyv-játékról

1983. november 9. - a tájak, korok, muzeumok-mozgalom szervező bizottsága a közelmúltban összegezte a májusban meghirdetett új játékforma, a vándorkönyv-játék első tapasztalatait. ez a játék a tájak, korok, muzeumok mozgalom továbbfejlesztett változata, elsősorban a mozgalom aranyjelvényeseire épít. lényege, hogy a résztvevők egy-egy általuk választott témakörben mélyíthetik el ismereteiket, s adhatnak számot azokról. ebben a játékban felelevenedik a korabeli céhes iparosok számára előírt vándorlási hagyomány. a vándor 10 „főcéh”, témáiból válogathat, s a különféle, egyre nehezedő követelmények teljesítésével válhat inassá, legényé, majd mesterré.

a szervező bizottság a szeptemberig beérkezett vállalási levelek alapján már többszáz vándorkönyvet állított ki. mint megállapították: a vándorkönyvesek mintegy 70 százaléka vidéki, főként a debreceniek, a székesfehérváriak, a szegediek, a győriek és a kaposváriak vesznek részt szívesen a játékban. minden ötödik nevezés egy-egy családot, iskolai, munkahelyi vagy sportköri közösséget takar. a jelentkezettek 27 százaléka 40-59 éves, minden negyedik vándorkönyves a 10-14 év közötti korosztályba tartozik. nem sokkal maradnak el mögöttük a 15-29 évesek, és minden tizedik résztvevő 60 esztendő fölötti. a vándorkönyvesek egyharmada diák, csaknem ugyanennyi az értelmiségi. átlagosan 6 résztvevő közül 1 nyugdíjas. jóval kevesebb a munkások száma, s a szervezők számára elgondolkodtató, eddig egyetlen termelőszövetkezeti tag vagy kisárutermelő sem jelentkezett.

az eddigi tapasztalatok szerint az új játékformában is azok vesznek részt legszívesebben, akik a korábbi, öt esztendőn át tartó mozgalomban több aranyjelvényt szereztek.

a főcéhék közül eddig a legnagyobb népszerűségnek a „szülőháza”, főcéhé örvend, a jelentkezettek egynegyede választotta ezt a témát. a vállalt feladatok jelentős része honismereti-helytörténeti jellegű. sorrendben utána következik a természet- és tájismereti főcéh: sokan a természetvédelmi területek, arborétumok tanulmányozását tüzték ki célul. csaknem ugyanennyien jelentkeztek a műemléki és a történelmi főcéhékbe, az előbbiben főként az építészeti, az utóbbiban elsősorban a közép- és újkori „mesterségek”, tanulmányozása mellett döntöttek a résztvevők. mások régészeti, néprajzi vagy technika-történeti témákkal foglalkoznak.

a közeljövő tervei között vándorkönyves-ankétok szervezése szerepel, főként azokon a megyeszékhelyeken, városokban, amelyek körzetéből a legtöbben jelentkeztek eddig a játékra. /mti/

i cs/kö -ár hgy
00.12 091183 2612

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

gyermekvédelmi munka a józsefvárosban

1983. november 9. - a fővárosi tanács gyámügyi és gyermekvédelmi osztálya szakfelügyelőinek legutóbbi vizsgálata szerint a józsefvárosi oktatási intézményekbe járó gyermekeknek mintegy kilenc százaléka tekinthető veszélyeztetettnek. Különösen az általános és a kiegészítő iskolás diákok között található a fővárosi átlaghoz képest sok veszélyeztetett gyermek. a legnagyobb gondot azonban nem a magasabb előfordulási arány, hanem az esetek súlyossága okozza.

a kerületi tanács több intézkedést tett a túlnyomórészt a szülők alkoholizmusa, antiszociális magatartása, nemtörődömsége, illetve a rendezetlen családi viszonyok miatt veszélyeztetett mintegy ezer gyermek helyzetének javítása érdekében. az oktatási intézmények gyermekvédelmi tevékenységének segítésére gyermekvédelmi szakfelügyelőt foglalkoztatnak, s a főváros egyik legeredményesebben dolgozó nevelési tanácsadója dolgozik itt. a vizsgálat tapasztalatai szerint a viii. kerületi tanács művelődésügyi osztálya jól működő - óvodai, iskolai - gyermekvédelmi szakmai munkaközösséget hozott létre, megszervezte a körzetek szerinti gyermekvédelmi jelző- és aktivahálózatot, társadalmi és állami szervek képviselőinek részvételével gyermekvédelmi munkabizottságot alakított ki, s több fórumon - például a hazafias népfront és a vöröskereszt aktívaértekezletein - tüzi napirendre az aktuális gyermekvédelmi tennivalókat.

a városrész oktatási intézményeiben megkülönböztetett figyelemmel, türelemmel foglalkoznak a nehezen nevelhető gyerekekkel - csak a legsúlyosabb esetekben indítványozzák az állami gondozásba vételt -, s ha legkisebb remény van arra, hogy a gyermek a családjában maradhasson, ezt a lehetőséget támogatják a nevelés sajátos eszközeivel - hangsúlyozzák a fővárosi tanács szakfelügyelői, kiemelve azt is, hogy az iskolák példamutatóan működnek együtt a nevelési tanácsadóval. /mti/

na/tr/kö -ár hgy
00.13 091183 1932

--

sb0007 4 150 mtib1007

továbbfejleszti külpiaci szervezetét az interinvest

1983. november 9. - megnyitotta elefántcsontparti képviseleti irodáját az interinvest külkereskedelmi fejlesztési betéti társulás. az iroda feladata, hogy elefántcsontparton és a környező afrikai országokban képviselje a magyar külkereskedelmi vállalatokat, segítsen a külpiaci kapcsolatok szervezésében és kedvezőbb feltételeket teremtsen a térség országaival lebonyolított árucseré bővítéséhez. a jelenlegi kapcsolatok ugyanis meglehetősen egyoldalúak, a magyar vállalatok elsősorban vásárolnak a térségből, eladásai nem számottevőek. mindez többek között azzal is magyarázható, hogy eddig nem volt mód hatékony piaci munkára, termékeik, kínálatuk részletes megismertetésére. az iroda elsősorban a piackutatásban, az üzleti kapcsolatok előkészítésében, a partnerek összehozásában nyújt segítséget.

a magyar külkereskedelmi vállalatok máris számos ajánlatot juttattak el a képviseleti iroda közvetítésével lehetséges üzleti partnereknek. az iroda néhány hetes működésének tapasztalatai kedvezőek, jelentős az érdeklődés a magyar ajánlatok iránt. ha az elkövetkezendő években sikerül a forgalmat lényegesen bővíteni, az interinvest tervezi, hogy az elefántcsontparton kereskedelmi vegyevállalatot is létrehoz. /mti/

pf/pá/kö sl hgy
00.14 091183 1307

--

sb0008 4 160 mtib1008

fáklyaláng - illyés drámája a tháliában

1983. november 9. - november 25-én mutatja be a thália színház illyés gyula „fáklyaláng”, című drámáját.

a fáklyaláng az író - felszabadulás utáni - történelmi drámaciklusának egyik kiemelkedő darabja. illyés gyula a fáklyaláng keletkezéséről így nyilatkozott: „ennek a darabomnak a megírásakor is az igazi hazafiság kérdése foglalkoztatott. szükséges, hogy ezzel a kérdéssel szinpadon, drámai formában is foglalkozzunk, hiszen hosszú időn át igyekeztek elködösíteni, elhazudni azt, hogy az igazi hazafiság és a szabadság egymástól elválaszthatatlan. a világosi fegyverletétel előtt az aradi várban találkozott kossuth és görgey. erről a három-négy órától nem tudunk semmit. megpróbáltam ennek az utolsó 3-4 órának az eseményeit szinpadon megjeleníteni, kossuth és görgey jelleméből építve meg a sorsdöntő órák valószínű történetét.,,

bel

- 8 -

1983.11.09.

a dráma ősbemutatóját 1952-ben tartották a nemzeti színház kamaraszínházában. a rendező gellért endre volt, a főszerepekben bessenyei ferencet, ungvári lászlót, máthé erzsit és bihari józsefet láthatta a közönség. ezt követően szegeden, szolnokon, debrecenben, majd győrött, békéscsabán, veszprémben és miskolcon is színre vitték a fáklyalángot. a katona józsef színház 1968-ban újította fel a drámát. a felújítás előtt illyés átdolgozta a művet.

a dráma a világosi fegyverletétel előtt pár nappal játszódik. kossuthot arra kényszerítik a körülmények, hogy a magyar hadak fővezérletét görgeyre bizza, aki hatalmánál fogva a fegyverletételt választja. kossuth emigrációba kényszerül, miután nem tudja meggyőzni görgeyt, hogy a harc nem reménytelen és a megadás hazaárulás. a fáklyaláng utójátéka 40 évvel későbbi pillanatot elevenít meg, történelmi távlatból világítva rá a bukás drámájára. kossuth régi fegyvertársával, józsa miháltyal, találkozik, aki a magyar nép üdvözlését hozza neki olaszországi száműzetésébe.

a thália színház előadását kazimir károly rendezi. a főszerepeket bitskey tibor, mécs károly, szabó gyula és drahotia andrea alakítja. /mti/
1 cs/kö -ár hgy
00.14 091183 2087

--

sb0009 4 160 mtib1009 /közönségszolgálat/

a hónap műtárgya

1983. november 9. - kopernikusz szobra a novemberi hónap műtárgya a magyar nemzeti galériában. megalkotója, a nyolc éve elhunyt kerényi jenő november 20-án lenne 75 éves; emlékének épp egy évtizede megformált szobrával kívánnak tisztelni.

a kozmikus nagyságrendben gondolkodó tudós darabosan felépített figurájával, s a föléje feszülő csillagos égbolt különös héjszerkezetével a művész az úrkorszak nyughatatlan szellemét is kifejezi. /mti/

1k/-ár/mz hgy
00.15 091183 0494

--

bel

- 9 -

1983.11.09.

sb0010 4 150 mtib1010

bélyegárverés a hét végén

1983. november 9. - a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége a hét végén, november 12-én és 13-án, budapest, vi., vörösmarty utca 65. sz. alatti székházában tartja a 25. őszi nagy bélyegaukciót. az árverés anyaga naponta 15-18 óra között megtekinthető.

ezuttal is gazdag anyag, több mint 1 500 - 20 forinttól 26 000 forintig - tétel kerül az aukcióra, amelyen bélyeg sorokra, blokkokra, régi levelekre, s egész gyűjteményekre licitálhatnak az érdeklődők.

az árverés szombaton 10 órakor kezdődik, külföldi bélyegekkal. délután 16 órai kezdettel modern magyar bélyegek, összeállítások kerülnek kalapács alá, míg vasárnap délelőtt klasszikus magyar bélyegeket árvereznek el. /mti/

kf/sl/mz hgy
00.15 091183 0745

--

sb0011 4 150 mtib1011

az évtized legjobb borai dél-dunántulon

1983. november 9. - az évtized legjobb borait érlelik a dél-dunántuli pincékben. a szakemberek szerint az „aranyérmes esztendő”, - 1973 - boraihoz hasonló minőségű az idei évjárat. kiváltképpen jól sikerültek a vörösborok villány és szekszárd történelmi borvidékein, s ez a rendkívül gazdag szinanyagának köszönhető. igazi rubinvörös italok lesznek belőlük, amikor megérnek.

egész dél-dunántulon befejeződött a szőlőszüret. utoljára azok a gazdák szedték le a fürtöket, akik - kihasználva a hosszú, meleg őszt - aszusították a kései fajták termését. jellemző a kitűnő minőségre, hogy az átlagos évjáratához képest két-három fokkal magasabb volt a szőlő cukortartalma, s a várakozással ellentétben, a termés is nagy volt. baranya, somogy, tolna és zala 26 ezer hektárnyi szőlőterületén a hozamok megközelítették a tavalyi rekordot, helyenként - például a baranyai és a zalai dombokon - el is érték azt.

dél-dunántul legnagyobb szőlősgazdája és borkereskedője, a villány-mecsekaljai borgazdasági kombinát befejezte a szerződött termés átvételét. az előző évhez képest mindössze négy százalékkal

került kevesebb szőlő és must az állami pincészetekbe. a szakemberek azzal magyarázzák az aszályos időjáráshoz képest gazdag termést, hogy ismét megnőtt a szőlő becsülete dél-dunántulon, s a kistermelők - a nagyüzemekhez hasonlóan - gondosabban kezelték ültetvényeiket. az idén a pincékben is gondosabb munkára van szükség, mivel a szárazság miatt lágyabbak, azaz savban szegényebbek a borok, mint más években.

a bortörvény rendelkezéseinek megszigorítása - a tapasztalatok szerint - már az idén kedvezően befolyásolta a bor minőségét. a dél-dunántuli termelők mindaddig vártak a szürettel, amíg optimális érettségű fürtöket szedhettek le. ahol pedig szükség volt a borok javítására, ott mustsűrítmenyt vásároltak a gazdák a kombináttól és azzal - nem pedig répacukorral - javították az eladásra szánt bor minőségét. /mti/

igó/bné/kö kz hgy
00.16 091183 2005

--

sb0012 4 160 mtib1012 /közönségszolgálat/

kántor sándor orosházi kiállítása

1983. november 9. - kántor sándor kossuth-díjas fazekasnak, a népművészet mesterének alkotásaiból rendezett kiállítás nyílik november 13-án, vasárnap az orosházi szántó kovács jános muzeumban. az 1894-ben karcagon született, s ma is ott élő jeles népművész orosházi tárlatán gazdag összeállítás lesz látható a tiszafüredi népi kerámia felújítójának munkásságából: a középkori motívumkincseket őrző bokályaiból, butelláiból, tányérjaiból, miskakorsóiból és alakos cserepeiből. /mti/

sam/ke/kz/mz hgy
00.16 091183 0547

--

sb0013 4 150 mtib1013

keresettek a mezőgazdasági repülőök

1983. november 9. - teljesítette idei tervét a mém repülőgépes szolgálata, gépei összességében 1,8 millió hektár szántóföldön, szőlőültetvényen permeteztek növényvédőszeret, és szórtak szét műtrágyát. a légi növényvédelmet mindinkább igénylik a mezőgazdasági üzemek. a repülőök jóval előbb végeznek a munkával, mint a hagyományos földi gépek, és bár magasabbak üzemeltetésük költségei, a nagyobb hatékonyság miatt mégis kifizetődő a használatuk. egyre gyakoribb, hogy a szomszédos gazdaságok közösen bérelnek repülőöt, ezáltal egyszeri felszállással több gazdaság tábláján végezhetik el a munkát, s megoszlanak a költségek is.

a repülőgépek, helikopterek egyrésze most is naponta felszáll. bár a száraz ősz miatt a földi gépek munkáját sem akadályozza a vendégmarasztaló sár, néhány helyen mégis indokoltabb a ,,légi védelem,,. csongrád és bács-kiskun megyében például a már kikelt gabonát támadja erőteljesen a csócsároló rovar, a gyorsan dolgozó repülőgépes növényvédelem azonban rövid idő alatt megtisztítja a táblákat. máshol az elszaporodott pockok, mezei egerek ritkítására veszik igénybe a repülőgépeket a gazdaságok. december végéig még dolgoznak a növényvédő repülőök, majd jövő év februárjában állnak ismét munkába.

a téli időszakban a növényvédő pilóták az évenként kötelező szakmai vizsgákra készülnek, s továbbképző tanfolyamokon vesznek részt. /mti/

kg/tr/kö jf hgy
00.17 091183 1440

--

sb0014 4 150 mtib1014

importot pótol - hidraulikus munkahengerek miskolcraól

1983. november 9. - hidraulikus munkahenger családot fejlesztettek ki a miskolci mezőgép vállalatnál. e fontos, az ipar szinte valamennyi területén használatos eszközök jelentős részét ma még importáljuk. a miskolci vállalat a teljes hazai igény kielégítésére akar berendezkedni. az ikarus autóbuszokhoz máris ők

bel

- 12 -

1983.11.09.

készítik az emelőket. a bányatámokhoz szükséges hidraulikus munkahengerek sorozatgyártását pedig most készítik elő. a munkahengerek iránt az ország valamennyi szénbányája érdeklődik, hiszen ezzel jelentős tőkés import válik feleslegessé. az eddigi felmérések szerint csak a szénbányáknak évente mintegy 90-100 millió forint értékű hidraulikus munkahengerre lesz szüksége. /mti/

tre/tné/kz/mz hgy
00.18 091183 0777

--

sb0015 4 150 mtib1015

ötlettől a sorozatgyártásig - két hónap

1983. november 9. - nincs két hónapja, hogy a szécsényi ii. rákóczi ferenc tsz gépüzemében elhatározták egy új termék bevezetését, jelenleg pedig már az első ezer darabos megrendelést teljesítik. az újdonság - a hordozható elektromos pvc - csőhajlító berendezés - alakra leginkább egy porszívóhoz hasonlít és a súlya mindössze öt kilogramm. a legtöbbet minden bizonnyal a vízvezetékcsatlakozáshoz használják majd. az első ezret a belkereskedelem megrendelte belőle, de az állami és szövetkezeti építőipar is érdeklődik iránta. /mti/

csiz/mfné/kz/mz hgy
00.18 091183 0604

--

bel

- 13 -

1983.11.09.

sb0016 4 150 mtib1016

komplex melioráció, vízrendezés szolnok megyében

1983. november 9. - komplex vízrendezéssel, talajjavítással növelik a földek termőképességét a jásságban és a tiszta mentén. a kijelölt táblákon november elején is folyamatosan dolgoznak a gépek. a tervek szerint december végéig újabb 14 hektár terület vízrendezését, talajjavítását fejezik be. a munka jövőre folytatódik, s 1985 végéig további 20 ezer hektárt mentesítenek a káros belvizektől és ugyanakkor az aszály rémétől is. a mostani tervidőszakban, az egész megyét átfogó hosszú távú program részeként, a legkritikusabb területeken gazdálkodó 31 jássági, illetve tiszamenti gazdaság határában növelik ilyen módon a termelés biztonságát, s teremtik meg a hozamnövelés feltételeit. az e célt szolgáló beruházások költségei a többlettermésből általában 5-10 év alatt megtérülnek. /mti/

end/kné/kö kz hgy
07.49 091183 0873

✓ ezer

--

sb0017 4 130 mtib1017

megújul, bővül a keszthelyi kórház

1983. november 9. - megkezdődött a keszthelyi kórház rekonstrukciója. először az építkezés miatt kiköltöztetendő egységek átmeneti elhelyezésére szolgáló épületet készítik el, majd - 1985 végéig - a konyhát és az éttermet bővítik és újítják fel. a korszerűsített konyha a város valamennyi egészségügyi intézményét ellátja majd. ezt követően - előreláthatólag 1987-re - felépül a jelenleg még a kórház területén kívül működő szülészetnek, illetve gyermekgyógyászatnak helyet adó új ötszintes pavilon. a nagyszabású munka ezzel sem ér véget: az ezredfordulóig kívül-belül felújítják a keszthelyi kórházat. a rekonstrukció befejezése után az intézményben 400 beteget gyógyíthatnak majd egyszerre ideális körülmények között.

/mti/
tas/kné/kö kz hgy
07.50 091183 0793

H'

--

sb0018 4 150 mtib1018

műanyag hulladék-feldolgozó tsz-ben

1983. november 9. - műanyag hulladékokat feldolgozó üzem rendezett be egy már használaton kívüli terménytárolójában a turkevei vörös csillag termelőszövetkezet. az új kisüzem berendezései óránként 100-120 kiló polietilén- vagy polipropilén-hulladékot alakítanak vissza műanyag-alapanyaggá. elhasznált fólíákból, zsákokból készítenek évente mintegy ötszáz tonna granulátumot, s ezt a műanyagfeldolgozó üzemek vásárolják meg tőlük. a tsz e tevékenysége a környezet védelme mellett népgazdasági szempontból is hasznos, mivel a műanyaggyártáshoz szükséges alapanyagok egy részét importáljuk. az üzemek kezdetben a méh és a temafong vállalat szállítja a műanyag hulladékokat, később azonban a termelőszövetkezet fokozatosan kiépíti saját begyűjtő hálózatát is.

/mti/
Laz/kné/kö kz hgy
07.51 091183 0833

--

sb0019 4 150 mtib1019

rövidítik a rábát

1983. november 9. - tovább rövidítik az ország egyik legkanyargósabb folyóját, a rábát. ezuttal a középső szakaszán vágják le azokat a kanyarulatokat, amelyek magas vízállás, illetve árvíz idején veszélyesek lehetnek. az átvágásokat, az északdunántúli vízügyi igazgatóság szakembereinek tervei alapján, úgy oldják meg, hogy az árvízvédelmi gátakat ne kelljen megbontani. a munkálatok során a zátonyokat is eltávolítják a folyó medréből. mindezek eredményeként a rába gyakori és heves árhullámai még gyorsabban, biztonságosabban tudnak levonulni a „kiegyenesített”, partok között.

a szeszélyes folyó szabályozása 100 évvel ezelőtt kezdődött meg, s azóta együttesen 48 kilométerrel rövidítették az útját. /mti/

cser/s kz hgy

07.58 091183 0766

--

sb0020 4 150 mtib1020

új otthonba költözik a szentendrei mhsz-klub

1983. november 9. - elkészült az mhsz szentendrei városi szervezetének új kiképző bázisa. a kossuth sportteleppel szemben emelt kétszintes épület kivitelezésének nagy részét munkásörök, ifjugárdisták, a helybeli katonai főiskola hallgatói, a hadserég alakulatai és természetesen az mhsz-klubok tagjai végezték el társadalmi munkában. a bázison a hajóépítő, a repülő- és az autómódellező szakkörök, a rádióamatőrök és a lövészek kapnak klubhelyiséget. ugyanitt tartják majd a gépjárművezetők oktatását is, amelyet jelentősen segít az a korszerűen megvilágított rutinpálya, amelyen este tíz óráig gyakorolhatnak a vizsgára készülők. az épület padlásterét kihasználva légfegyveres löteret is kialakítanak. itt rendezik be az mhsz emlékszobáját is. az épület nagyertermében egyszerre akár 100 embernek is rendezhetnek összejöveteleket, filmvetítéseket. az új szentendrei kiképzőbázist várhatóan még ebben az évben átadják, hogy jövőre már itt tarthassák foglalkozásaikat az mhsz-klubok és szakkörök. /mti/

gál/an/s hgy

08.06 091183 1075

--

sb0021 4 150 mtib1023

autóskár-statisztika - sok a figyelmetlenség miatti baleset

1983. november 9. - a fővárosban és pest megyében 10 hónap alatt mintegy 115 ezer autós balesetet jelentettek be a biztosító 32 kárfelvételi irodájában. ám ennél többen, mintegy 200 ezren károsultak. a balesetek nagy hányada - 43 ezer - az autós turistaszézonban, tavasztól-őszig esett. az elmúlt évinél 3-4 százalékkal több baleset történt.

nyár elején nyílt meg a budapesti új kárrendezési központ, ahol a korábbinál kulturáltabb körülmények között foglalkozhatnak az ügyfelekkel. itt október végéig 9 ezer ügyfél kárigényét bíralták el. a gvadányi úton nyilvántartott kárakták tanulságos következtetések levonására adnak módot: míg az autós balesetek száma 3-4, addig a kifizetett összeg 14 százalékkal növekedett a tavalyihoz képest. ez nemcsak a javítóipari árak emelkedéséből következett, hanem abból, hogy növekedett a súlyosabb balesetek aránya. mint a kárbejelentő nyomtatványokból is egyértelműen kitűnik: több lett a szabálytalanságból, az emberi felelőtlenségből

h

bel

- 16 -

1983.11.09.

eredő baleset. gyakoribbá váltak a durva szabálysértések, például előzéskor, valamint az is, hogy az autósok figyelmen kívül hagyják a piros lámpajelzést.

az idei nyáron is a hétfői napokon volt a legnagyobb a forgalom a biztosító kárfeltevő helyein, így a gvadányi úti új központban is. előfordult, hogy több mint 200 sérült gépkocsi vár elbírálásra.

/mti/

mg/mi/jf/mz pr

09.25 091183 1438

--

sb0022 4 180 mtib1024 /közönségszolgálat/

forgalomkorlátozás

1983. november 9. - a nagymaros-visegrád közötti átkelőhajón a teherforgalom - a duma alacsony vizállása miatt - bizonytalan ideig szünetel. kisoroszi-verőcsemaros között a forgalom megindult. /mti/

di/ig pr

09.29 091183 0242

--

sb0023 4 130 mtib1025

köszönetnyilvánítás

1983. november 9. - ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a párt-, állami és társadalmi szervezeteknek, elvtársaknak, barátoknak, akik gallai lajos temetésén részt vettek, részvétüket nyilvánították.

a gyászoló család

/mti/ ig pr
09.38 091183 0303

--

bel

- 17 -

1983.11.09.

sb0024 4 180 mtib1030

közlekedési balesetek /1. rész/

1983. november 9. - tilos jelzéssel haladt át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte budapesten, a II. b. rkp. 54. szám előtt labanc margaréta 68 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt.

a xv. kerületben, a frankovics mihály utca és molnár viktor utca kereszteződésénél paksi istván 47 éves diszpécser, budapesti lakos személygépkocsijával áttért a menetirány szerinti bal oldalra, és ott összeütközött egy másik személygépkocsival. paksi istván olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

gregán zoltán 34 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a xx. kerületi haraszi utca és orbánhegyi dűlő kereszteződésénél tehergépkocsival nekiütközött egy hév-szerelvénynek. az ütközés következtében gregán olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt, két hév-utas könnyű sérülést szenvedett. a baleset körülményeit a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja.

baranya megyében, mágocs külterületén egy kanyarban krahling lászló 27 éves autószerelő, mágocsi lakos személygépkocsijával kisodródott az uttestről, és a szatagkorláton keresztül az árokba borult. a baleset következtében egyik utasa, staub erika 18 éves tanuló, mágocsi lakos a helyszínen meghalt, másik utas súlyos, a személyautó vezetője és harmadik utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint krahling lászló figyelmetlenül, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a rendőrség őrizetbe vette, és tovább folytatja a vizsgálatot. ^{egy}

komárom megyében vértesszőlős külterületén török ferenc 23 éves lakatos, tatabányai lakos motorkerékpárjával nekiütközött az előtte haladó lovaskocsinak, amelyet németh árpád 22 éves segédmunkás, tatabányai lakos hajtott. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, czégény istván, 21 éves rakodómunkás, agostyáni lakos a helyszínen meghalt, török ferenc életveszélyes, németh pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint török figyelmetlenül, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette motorkerékpárját, németh árpád pedig nem világította ki a lovaskocsit.

pest megyében tura külterületén gárdosi istván 33 éves gépkocsivezető, hatvani lakos tehergépkocsival elütötte menyhárt sándor, 56 éves csoportvezető, turai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gárdosi figyelmetlenül, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a gyalogos figyelmetlenül és szabálytalanul közlekedett. a rendőrség bevonta gárdosi vezetői engedélyét, és tovább folytatja a vizsgálatot. /folyt.köv./ ig/mz

11.00 091183 2614

/

--

sb0025 4 150 mtib1031

a szakszervezet napirendjén: a nyomda- és papíriparban dolgozó értelmiségiek helyzete

1983. november 9. - meggyorsult a nyomda- és a papíripar technikai fejlődése, ezzel együtt jelentősen megnövekedtek a műszaki, gazdasági vezetők, szakemberek iránt támasztott követelmények - állapították meg a nyomdászszakszervezet központi vezetőségének szerdai ülésén, ahol az értelmiségiek helyzetét vizsgálták. a 24 vállalatnál szerzett tapasztalatok szerint a felsőfoku végzettséggel rendelkező szakemberek többsége mindkét iparágban, képzettségének és képességének megfelelő munkakörben dolgozik. a vállalati adatokat vizsgálva azonban az is kitűnik, hogy jónéhány helyen a nagyobb kereseti lehetőségek miatt a diplomások egy része saját kérésére fizikai munkát végez.

a szakszervezet kiemelten vizsgálta a pályakezdő fiatal értelmiségiek beilleszkedését a mindennapi munkába. megállapították, hogy bár jónak mondható a főiskolák nappali tagozatán végzett fiatalok elméleti felkészültsége, azt nem mindig tudják a gyakorlatban hasznosítani. nem szívesen vállalkoznak a termelés irányítására. a tapasztalatok szerint friss vezetőként elsősorban azok állják meg jól a helyüket, akik szakmunkásként végezték el felsőfoku tanulmányaikat, s így eredményesen tudják ötvözni elméleti és gyakorlati tudásukat. a pályakezdők bizonytalanságának feloldására néhány vállalatnál először gyakornoki munkakörben foglalkoztatják a fiatalokat, ahol szert tehetnek a hiányzó gyakorlati ismeretekre.

a szakszervezet azt is vizsgálta, hogy a diplomások hogyan kapcsolódnak be a mozgalmi munkába. részvételüket nem találta kielégítőnek, ami a testület véleménye szerint nem minden esetben az értelmiségiek érdektelenségére vezethető vissza. a munkahelyi szakszervezeti bizottságok sok esetben nem igénylik szakértelmüket, tapasztalataikat. jelentős viszont a részvételük az újitómozgalomban. a brigádmozgalomról szólva a nyomdászszakszervezet központi vezetősége arra is rámutatott, hogy a termelésben is hasznos lenne és kedvezően befolyásolná a munkahelyi légkört, ha a fizikai és az értelmiségi dolgozók komplex brigádokban működnének együtt, amire ma még alig akad példa.

a központi vezetőség határozata szerint a szakszervezeti bizottságok munkájában minőségi változást kell elérni az értelmiségiekkel való foglalkozásban, aminek egyik módja a társadalmi műszaki-gazdasági munkabizottságok létrehozása. emellett a szakszervezeti bizottságok feladata a munkások és az értelmiségiek kapcsolatának szorosabbra fűzése az egymásra utaltság, az alapvető érdekazonosság talaján - mutatott rá a központi vezetőség. /mti/

be/pá/ig sl pr
11.01 091183 2632

-.-

sb0026 4 130 mtib1032

közlekedési balesetek /2. rész/

szerencsén a cukorgyár területén lévő iparvágányon a csőrölővel mozgatott vagonok között papp jános 57 éves segédmunkás, prügyi lakos két kocsi ütközője közé került, és olyan súlyosan sérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértők bevonásával folytatják a vizsgálatot.

meg-

hódmezővásárhelyen az 1-es számú postahivatalban - áthelyezés közben - egy páncélszekrény megbillent, és rádőlt az ott dolgozó oláh ernő 44 éves kőműves, hódmezővásárhelyi lakosra, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására, és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

ig/mz pr

11.03 091183 0766

-.-

sb0027 4 130 mtib1033

kitüntetés /makoldi mihályné/

1983. november 9. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa makoldi mihályné kossuth-dijasnak, a magyar nők országos tanácsa alelnökének több évtizedes eredményes munkássága és közéleti tevékenysége elismeréseként a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt duschek lajosné, a magyar nők országos tanácsa elnöke. /mti/

s pr

11.52 091183 0481

#

-.-

sb0028 4 150 mtib1034

nemzetközi védjegykonferencia budapestben

1983. november 9. - nemzetközi védjegykonferencia kezdődött szerdán budapestben, a magyar tudományos akadémia disztermében. a kétnapos tanácskozáson - melyet zányi jeno, a kereskedelmi kamara alelnöke nyitott meg - több mint 200 magyar, és számos külföldi szakember cseréli ki tapasztalatait a védjegyhasználatról. zányi jeno elmondta, hogy a magyar vállalatok versenyképességét, termékeik eladhatóságát nagy mértékben befolyásolja védjegymunkájuk hatékonysága. éppen ezért 1976 óta a kamara évente megrendezi a védjegykonferenciát, segítve ezzel a hazai marketing szakemberek munkáját.

a tanácskozáson elmondták, hogy magyarországon a csaknem 4000 lajstromozott védjegy mellett számtalan megkülönböztető jelzést is használnak a gazdálkodó szervezetek az árucserforgalomban. a szabályszerűen lajstromba nem vett védjegy oltalma hiányos, és így könnyen megtámadható. ez a belföldi, és méginkább a külföldi piacra kerülő termékeknel egyaránt gondot okozhat. éppen ezért a marketing szakembereknek az eddiginél fokozottabb figyelmet kell fordítaniuk a védjegy-kultúra fejlesztésére, a jogi oltalom biztosítására. beszámoltak arról, hogy a magyar jogi szabályozás, és a védjegyekkel kapcsolatos nemzetközi tevékenység gondos és igen kiterjedt. számos nemzetközi egyezmény és szerződés révén jelenleg már magyar védjegyek külföldön, és a külföldi védjegyek hazánkban kölcsönös és hathatós oltalmat élveznek. magyarország az ensz szakosított szervezete, illetve a kgst-együttműködés keretében, s emellett kétoldalu kapcsolatok szervezésével járul hozzá a védjegyhasználat jogi feltételeinek biztosításához. *pmás*

a konferencián kiosztották az első magyar védjegy szemle díjait is. a 11 tagú zsüri a védjegy szemlére 66 vállalat, intézmény, iparos és kereskedő által benevezett 126 alkotás közül választotta ki a legjobbakat. az ábrás és kombinált védjegyek kategóriájában első díjjal a hollóházi porcelángyár kombinált védjegyét jutalmazták, amelynek alkotója szász endre festőművész. a szövedjegyek kategóriájában a borsodi vegyi kombinát folpack védjegye nyerte el az első díjat, mely a gyár alkotóközösségének munkája. /mti/

pf ig/sl/mz pr

12.02 091183 2201

--

sb0029 4 160 mtib1035

művészi fahid-tervek kiállítása

1983. november 9. - szerdán kaposvárott, a megyei tanács székházában kiállítás nyílt a nagyatádi nemzetközi faszobrász alkotótelepen az idei nyáron készült művészi fahid-tervekből. hat szobrászművész kilenc tervjavaslata látható, amelyek folyócskákat, árkokat átkötő hidak esztétikus kivitelezését teszik lehetővé. a hidak természetvédelmi területeken, parkerdőben, erdei épületek közelében, településeket átszelő patakokon építhetők meg. /mti/

káp/hné/s ká pr

12.03 091183 0511

--

sb0030 4 130 mtib1036

tudományos tanácskozás a fegyverkezés hatásairól

1983. november 9. - a fegyverkezés hatásai címmel a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnökségének tudományos tanácsa és a zrínyi miklós katonai akadémia tudományos konferenciát rendezett szerdán az akadémia disztermében. dr. simon sándor vezérőrnagy, a hadtudományok kandidátusa, a zmka parancsnoka megnyitó beszédében egyebek között elmondta: társadalmunkban felfokozódott érdeklődés kíséri a nemzetközi helyzet éleződését, a fegyverkezési verseny alakulását. az imperializmus soha nem tapasztalt ideológiai „keresztshadjárral”, igyekszik a szocialista országok közvéleményét saját céljainak megfelelően befolyásolni. ezért napjaink egyik legfontosabb feladata a konstruktív magatartásra és tettekre mozgósító politikai tisztánlátás elősegítése, az imperialista politika megalapozott és sokoldalú leleplezése, saját politikánk és nézeteink elfogadtatása, a társadalom és a hadsereg tagjainak hazafias és internacionalista nevelése. a konferencia célja, hogy hozzájáruljon a fegyverkezés okainak és jellemzőinek, valamint a nemzetközi helyzetre, a gazdaságra, a társadalomra, a katonapolitikára, továbbá az ideológiára és a tudományra gyakorolt hatásainak megismeréséhez, feltárásához.

as

bel

- 22 -

1983.11.09.

az elnöki megnyitó után a téma szakértői előadásaiiban elemezték a fegyverkezés hatását a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a tudati viszonyokra. ~~szóltak~~ szóltak a fegyverkezés és a világgazdaság, az ideológia, a tudomány, a haditechnika összefüggéseiről, vizsgálták a fegyverkezés, korlátozás, leszerelés kérdéseit. /mti/

és/pá/mz pr

12.05 091183 1614

--

sb0031 4 130 mtib1037

természettudományos hónap zalában

1983. november 9. - a novembert a természettudományoknak szentelik zala megyében. a tit szervezésében 180 rendezvény színhelyei lesznek a városok és a falvak; a téma egyebek között a csillagászati és űrkutatás, az energiatermelés és -felhasználás, a természet- és környezetvédelem. szerdán zala megye környezetvédelmének helyzetéről és a tennivalókról rendeztek ankétot zalaegerszegen, a tudomány és technika házában. /mti/

tóa/kné/s ká pr

12.07 091183 0492

--

sb0032 4 150 mtib1038

együtműködés a gottwaldovi svit és a martfűi ^(tiszta) cipógyár között

1983. november 9. - megújította együttműködési megállapodását európa legnagyobb cipőipari üzeme, a csehszlovák gottwaldovi svit és a martfűi cipógyár. a két nagyüzem szakemberei rendszeresen kicserélik tapasztalataikat, kölcsönösen munkálkodnak a cipőgyártás mennyiségi és minőségi színvonalának emelésén, a divatigényeknek megfelelően bővítik a férfi, női és gyermek lábbelik, sportcipők, csizmák választékát. a csehszlovák partner kiváló minőségű acélszerszámokat szállít hazánkba, amelyekért a martfűiek gumilemezeket adnak cserébe. /mti/

9 tiszta

end/kné/ig ká pr

12.15 091183 0636

bel

- 23 -

1983.11.09.

sb0033 4 130 mtib1039 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. november 9. -

az országos meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor:

-----
hüvös, párás, ködös idő

észak-európából, valamint a brit-szigetekről és spanyolországból jelentenek csak változékony, csapadékos időt.

viharos széllel, hózáporokat okozva hideg léghullám érte el a skandináv-félszigetet. a szovjetunió északi területei fölé, ugyanakkor enyhe levegő áramlik. emiatt ott borult az idő és esik az eső. esőt jelentenek a brit-szigetekről és spanyolországból is. az óceán fölött már napok óta ciklon örvénylik, amely vastag felhőzetet hozott létre. ennek egyelőre csak a nyugati partvidékre van hatása. a szárazföld legnagyobb részén még mindig csendes az idő, jellemző a köd, amely sokfelé napközben is megmarad.

a légköri változások holnap estig sem érintik közép-európát, így nálunk is marad a borult, párás, ködös idő.

kedden reggel szinte az egész országot ködtakaró fedte. a 300-400 méternél magasabban fekvő területeken ugyanakkor tiszta volt a levegő és sütött a nap. a köd napközben vékonyodott, fölszállt, de nem sok helyen szűnt meg. napsütést csak a kisalföldről és az északi megyékből jelentettek. a hőmérséklet a borult, párás, ködös helyeken csak 3, 8 fokig emelkedett. ott, ahol kisütött a nap, ennél jóval enyhébb idő volt. a hőmérséklet csúcserőke 10, 16 fok között alakult. ma hajnalra megint egységes volt a ködtakaró. a hőmérséklet hajnalban 0 és 6 fok közé süllyedt.

délelőtt a 3-4 száz méternél magasabban fekvő területeken ragyogóan sütött a nap, az ország legnagyobb részén azonban megint borult, párás, sokfelé ködös idő volt. akár csak kedden, úgy ma is gyakori volt a ködszítálás. a hőmérséklet 11 órára csak 3, 8 fokig emelkedett.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,9 fok volt, ez 2,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 5 fokot mértek a tengerszintre átszámított légnyomás 1030 mb, alig változik.

/folyt.köv./ s -

12.23 091183 2086

1
m

--

bel

- 24 -

1983.11.09.

sb0034 4 130 mtib1040 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás csütörtök estig:

tovább tart a tulnyomóan borult, erősen párás, elsősorban éjszaka és reggel sokfelé ködös idő, helyenként ködszítással. legfeljebb a déli, kora délutáni órákban süt ki rövid időre a nap. a magasabb hegyekben viszont továbbra is több órás napsütésre lehet számítani.

a légmozgás gyenge marad. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 4 és 9 fok között alakul, de néhány naposabb részen kevéssel 10 fok fölé is várható.

várható időjárás csütörtök reggelig:

budapesten folytatódik a borult, párás, a város egyes részein ködös idő. csütörtök reggelig jelentéktelen ködszítással is előfordul. a szél gyenge lesz. a késő esti hőmérséklet 5, a csütörtök hajnali 3 fok körül lesz.

a duna vízállása budapestnél 100 cm, hőmérséklete 8,4 fok

/mti/

s pr

12.39 091183 1129

as

-.-

bel

- 25 -

1983.11.09.

sb0035 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /1.rész/

1983. november 9. - ezen a hét végén ismét bőséges a természetbarát szervezetek turaprogramja.

november 12., szombat:

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület:

galgamácsa - kutvölgy - aca. találkozás 7.30 órakor a keleti-pályaudvaron.

budapesti híradástechnikai gyár se:

kétbükkfanyereg - hirsch-órom - miklós deák völgy - pilismarót. találkozás 8 órakor a batthyány téren.

kpvd sz vörös meteor természetbarát egyesület:

törökbálint - annahegy - törökbálint-diósd. találkozás 9 órakor a kosztolányi dezső téren.

orvosegyetem sc:

bicske - óbarok - nagyegyháza - zuppa-tető - nap-hegy - szár, a táv 19 kilométer. találkozás 7.40 órakor a keleti-pályaudvaron.

látogatás a nagytétényi kastélymuzeumban. találkozás 10 órakor a 40-es autóbusz karinthy frigyes uti végállomásán.

postás számítástechnikai sk:

piliscsaba - kőrös-völgy - bükkös-árok - nagyszénás-nagykovács. találkozás 8.20 órakor az ürömi vasútállomásán.

tipográfia testedző egyesület:

kosd - naszály - katalinpuszta - magyarkut. találkozás 6.55 órakor a nyugati-pályaudvaron.

as

törekvés se:

martonvásár - kápolnásnyék. találkozás 7.30 órakor a kelenföldi-pályaudvaron.

újpesti természetbarátok turista egyesülete:

séta zsámbékon. találkozás 8 órakor a moszkva téren.

/folyt.köv./ s -
12.46 091183 1747

--

sb0036 4 150 mtib1042 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /2.rész/

vasas sc:

budaliget - remeteszurdok - zsiroshegy - nagyszénás - kutyahegy - nagykovácsi. találkozás 8.30 órakor a hűvösvölgyi autóbusszvégalomán.

bakony vegyész torna club:

nosztori autóspihenő - királykut - lovas. találkozás 8.30 órakor a veszprémi volán-pályaudvaron

kispesti tömegsport és természetbarát se:

normafa - makkosmária - jánoshegy. találkozás 8.30 órakor a fogaskerekű városmajori végállomásán.

november 13., vasárnap

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület:

pilisszentkereszt - kopaszhegy - hosszurét - lajos forrás - janda vilmos turistaház - pomáz. találkozás 7.30 órakor az árpádhídi hűv-állomáson.

as

könnnyü nyílt tura, a résztvevők kívánsága szerint a budai hegységben. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

budapesti sport egyesület:

hűvösvölgy - virágos-nyereg - csucshegy. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

csepel sc:

zugliget - normafa - makkosmária - budakeszi. találkozás 8 órakor a boráros téri hűv-végállomáson.

csőszerelőipari vállalat sk:

séta a szabadsághegyen. találkozás 8.30 órakor a moszkva téren.

gázművek mte:

kőbányai séta. találkozás 14 órakor a pataky istván téren.

kpvd sz vörös meteor természetbarát egyesület:

pilisszentlászló - lepence-völgy - visegrad. találkozás 7.30 órakor a batthyány téren.

dobogókő - pilisszentkereszt - szurdok - csobánka. találkozás 8.30 órakor a batthyány téren.

/folyt.köv./ s -
12.54 091183 1866

as

--

sb0037 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /3. rész/

Lapkiadó vállalat se:

csillaghegy - kevélyek - solymári-fal - óbuda. találkozás 9 órakor a batthyány téren.

mom sk:

családi kirándulás - gyermektúra a budai hegységben. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

óbudai petőfi se:

fenyőgyöngye - hármashatárhegy - csucshegy - óbuda. találkozás 9 órakor a fenyőgyöngyei autóbussz-végállomáson.

országközi közalkalmazottak sk:

virágos nyereg - csucshegy. találkozás 9 órakor a 65-ös autóbussz szép völgyi uti végállomásán.

országos takarékpénztár sk:

erdőalja - virágos nyereg - vadaskert - hüvösvölgy. találkozás 8 órakor a 18-as autóbussz árpád-hídi végállomásán.

szigetcsép - szigetujfalu - ráckeve, a táv 25 kilométer. találkozás 7.45 órakor a hév közvágóhídi végállomásán.

piliscsaba - nagyszénás - zsiroshegy - solymár. találkozás 7.40 órakor a nyugati pályaudvaron.

budakeszi - makkosmária - csillebérc - frankhegy - irhásárok. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

sétatura a budai hegységben. találkozás 11 órakor a moszkva téren.

postás se:

kiskovácsi puszta - salabasina-árok - kerekes-hegy - torina - kopasz-hegy - peres-hegy - cser forrás - pilisszentkereszt. találkozás 8 órakor a batthyány téren.

tipográfia testedző egyesület:

as

-----
kósd - katalinpuszta. találkozás 7 órakor a nyugati pályaudvaron.

piliscsaba - kőrös-völgy - bükkös-árok - nagyszénás. találkozás 7.30 órakor a nyugati pályaudvaron.

dorog - klastrompuszta, turistaház - piliscsév - piliscsaba. találkozás 7.30 a nyugati pályaudvaron. /folyt.köv./ mz

12.59 091183 1776

--

sb0038 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /4. rész/

törekvés se:

jánosrét - samassa őrház - felsőtárkány, a táv 18 kilométer. találkozás 5.45 órakor a keleti pályaudvaron.

vasas se:

croszlány - vértesszentkereszt templomrom - gerencsérvár - pusztavám, a táv 18 kilométer. találkozás 6.50 órakor a déli pályaudvaron.

nógrád - kő-hegy - csóványosárok - magyarkut - verőcsemaros, a táv 18 kilométer. találkozás 7 órakor a rákospalota-ujpest vasútállomásán.

nagykovácsi - nagykopasz - fekete-hegyek - szarvas-árok - budakeszi. találkozás 8 órakor a moszkva téren.

mesélőhegy - janda vilmos kulcsosház - gyopár-forrás - csikóváraltjai turistaház - pomáz. találkozás 8.30 órakor a batthyány téren.

as

séta a budai hegységben. találkozás 8.45 órakor a moszkva téren.

barangolás a budai hegységben. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

százhalombattai testedző club:

-----
 séta a budai várban. találkozás 9.50 órakor a déli pályaudvar parkolójában. /mti/
 kf/sl/mz hgy
 13.02 091183 1056

.-.

sb0039 4 150 mtib1046

az aszálysujtotta megyékben is megfelelő takarmányellátás /1. rész/

1983. november 9. - az állatállomány átteleltetéséhez, termelőképességének fenntartásához a hat aszálysujtotta megyében is megvannak a feltételek: ésszerű beosztással, a tartalékok megfelelő kihasználásával a készletek kitarthatnak a jövő évi új termés beéréséig - ez derül ki a mém-ben most elkészült takarmánymérlegből. e szerint az állatállomány és az eltartásához szükséges takarmány mennyiségi egyensúlyának megteremtéséhez segítséget nyújtott a mém, a bővebb terméseket betakarító megyék, a társ gazdaságok és maguk az üzemek is különféle gyakorlati intézkedésekkel, ötletekkel hidalják át a termés kiesésből adódó hiányokat.

a felmérés szerint a szárazság miatt bács-kiskun, békés, csongrád, hajdu-bihar, szolnok és pest megyében összességében mintegy 280 ezer tonna széna, és más tömegtakarmány hiányzott az állattenyésztő gazdaságokban. pótlásukra, illetve helyettesítésükre a cukorgyártás során keletkező melléktermék - a takarmányként kiváló -, megközelítően 1,1 millió tonna répaszelet döntő többségének megvásárlásánál a takarmányhiányban szenvedő állami gazdaságok, tsz-ek előnyt élveznek. e lehetőség kihasználására az ercsi, a petőházi, a kaposvári és más cukorgyárakból már szállítják is vasuton, közuton egyaránt a takarmánynak való a gazdaságok; a répaszelet egy részét rögtön feletetik, más részét a téli hónapokra tartósítják.

a termesztési rendszerek is igyekeznek segíteni a kevesebb takarmánnyal rendelkező társ-gazdaságoknak. sok helyen - mivel a májusi első lucerna- és gyepkaszálás gazdagon adott szénát - bizonyos többlet keletkezett, ennek értékesítésére a kite a közelmúltban nádudvaron szénabörzét rendezett, amelyen szűkös

készleteiket kiegészíthették a rászoruló üzemek. összesen mintegy 10 ezer tonna szénát vettek meg a börzén.

a szükségesnél kevesebb takarmánnyal rendelkező gazdaságok maguk is igyekeznek gondoskodni a kiesés pótlásáról. gyakran a mezőgazdasági melléktermékeket hasznosítják. így például a mezőfalvi kombinát, a gyurói egyesült és a sarkadi lenin tsz a kukorica-betakarítás után a földön maradt szárat nem szántotta be, hanem a szarvasmarhákat ráhajtották s lelegeltették. a kukoricaszár egyéb részét sem égetik fel, mint más években, hanem betakarítják, s télre tárolják. a kukoricaszár azonban magas rosttartalma miatt legfeljebb a gyenge minőségű szénával egyenértékű, ezért sok üzemben feljavítják a takarmányt. /folyt. köv/

kg/ig/sa sl ie
 14.13 091183 2500

.-.

sb0040 4 150 mtib1047

az aszálysujtotta ... /2. rész/

dán licenc alapján a mikepécsi rákóczi tsz olyan ammóniagáz-termelő berendezéseket gyárt, amely a rost emészthetőségét kémiai úton megváltoztatja, könnyebbé teszi. a takarmányfeljavító berendezésből eddig több mint százat adtak el, s a környékbeli tsz-ek, valamint a szigetvári állami gazdaság ezzel kezeli a kukoricaszárat, jobb minőségű takarmányt nyernek ily módon.

az abraktakarmány pótlására a tszker és a gabonaipari vállalatok a gazdagabb termést betakarító megyékből a felesleges készleteket rendelkezésre átirányították a hiányt szenvedő környékekre. ennek eredményeként a szabad terménypiacon is stabilizálódtak az árak, valamivel drágább ugyan a termés, mint tavaly, ám kiegyenlített az ellátás. a kiesés pótlására néhány üzem a jó termést elkönnyelhető más gazdaságoktól némi kedvezménnyel lábon megvette a kukoricát, maga takarította be, s szállította haza. így például a törökszentmiklósi állami gazdaság, az alagi állami tangazdaság és a dunavarsányi petőfi tsz távolabbi megyékből vett nagyobb mennyiségű kukoricát.

a kieső kukorica energiatartalmának pótlására a takarmánykeverő üzemek a takarmányokba az eddigi gyakorlattól eltérően nagyobb arányban kevernek ipari zsírt, ocsut, korpát, hogy a takarmány beltartalmi értékét megőrizzék, értékes tápanyaghoz jussanak az állatok. /mti/

kg/ig/sa sl ie
 14.24 091183 1370

.-.

sb0041 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

az öröklésről a házi jogtanácsadóban

1983. november 9. - a polgári törvénykönyv szerint az ember halálával hagyatéka mint egész száll az örökösre. ez a mondat magában foglalja az öröklés lényegét, amely nem egyéb, mint az, hogy az ember vagyonát valaki más kapja meg. a gyakorlat azonban nem ilyen egyszerű, amit bizonyít az is, hogy a polgári perek jelentős része az örökösödéssel kapcsolatos.

éppen ezért a házi jogtanácsadó most megjelent legújabb, októberi számát ennek a témának szenteli. az igazságügyi minisztérium közreműködésével alapvető ismereteket ad a lap az öröklés lényegéről, általános feltételeiről, az öröklési igények érvényesítéséről stb. eligazítást ad egyebek között arról, hogy milyen formái vannak az öröklésnek, ki lehet az örökhagyó és ki az örökös, ki részesülhet a hagyatékából, ki tekinthető helyettes örökösnek, mikor nem örököl a házastárs, örököl-e az örökbefogadott stb.

ezenkívül olvasható a lapban a tv jogi estek utazásokkal és kirándulásokkal foglalkozó augusztusi adásának teljes szövege, s az is megtudható, hogy mire felügyel a fővárosi közterület-felügyelet.

/mti/
kf/er sl ie
14.25 091183 1143

--

sb0042 4 150 mtib1049

épületbontás egy másodperc alatt

1983. november 9. - a szén-, az olaj- és az ércbányászat tizenhét vállalata által fenntartott hévizi bányászudulót mintegy 120 millió forintos költséggel bővítik. az ország legszebb bányászudulója új gyógyászati részleggel, azon belül gyógyuszodával, tornateremmel és korszerűen felszerelt orvosi rendelővel gyarapodik. az új létesítmény helyén állt épületeket szerdán egyetlen robbantással távolították el a központi bányászati fejlesztési intézet munkatársai. a falakba - 321 helyen - 39 kiló robbanóanyagot helyeztek el. a régi épületegyüttes nem egészen egy másodperc alatt omlott össze. helyén a jövő év tavaszán kezdik meg a bányászuduló új létesítményének építését. /mti/

tóa/kné/ká/mz ie

14.26 091183 0747

--

sb0043 4 150 mtib1050

sajtótájékoztató a mtesz üzemi szervezeteinek országos tanácskozásáról

1983. november 9. - a mtesz üzemi és intézményi szervezeteinek első országos tanácskozását november 12-én tartják az építő Rózsa Ferenc művelődési házában. a tanácskozás szervezői szerdán a sajtó képviselőinek elmondták, hogy napjainkban a mtesz 32 taggyeületének többsége - valamilyen szintű szervezettel - mintegy 1200 üzemben, intézményben, gazdaságban van jelen, csaknem 130 ezer szakembert tömörítve. az egyesületi szakmai műhelyekben szerzett hazai és külföldi tapasztalatok, ismeretek üzemi feldolgozása, helyi gyakorlatban történő alkalmazása különösen fontossá vált azt követően, hogy a gazdasági fejlesztési döntéseknél nőtt a vállalatok önállósága. a mtesz üzemi szervezetek eddig elsősorban szakmai találkozók szervezésével, tanulmányok készítésével igyekeztek hozzájárulni a műszaki-tudományos ismeretek vállalati szintű terjesztéséhez. a mostani tanácskozás célja, hogy elősegítsék a műszaki értelmiség közvetlenebb bekapcsolódását a vállalatok, üzemek műszaki-gazdasági tevékenységének alakításába, mindenképp a vállalati tervek előkészítésébe, véleményezésébe, valamint újítások, találmányok bevezetésébe. ezzel párhuzamosan rögzíteni kívánják azokat az irányelveket, amelyek meghatározzák az üzemi szervezetek működésének kereteit, valamint a vállalatok szervezetében elfoglalt helyüket, viszonyukat a vállalati vezetéshez és a társadalmi szervekhez. szó esik továbbá a műszaki értelmiség nagyobb erkölcsi, anyagi elismerésének kérdéseiről, lehetőségeiről is.

a tanácskozásra mintegy 1200 résztvevőt várnak, köztük 650 üzemi szervezeti képviselőt, és több mint 300 vállalati vezetőt. /mti/

fgy/pá/sa sl ie
14.28 091183 1724

As

--

sb0044 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. november 9. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	17
london	16
oslo	5
stockholm	4
helsinki	4
berlin	10
varsó	8
leningrád	3
moszkva	6
kijev	6
prága	5
bécs	7
róma	20
madrid	20
belgrád	9
bukarest	13
szófia	12
athén	18 fok.

/mti/ kf/sa sl ie
14.30 091183 0864

--

sb0045 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

természetbarát hírek

1983. november 9. - a vii. kerületi természetbarát szövetség munkásmozgalom és természetjárás című kiállítása november 11-ig, naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg a hársfa utca 43. szám alatti kulturteremben.

az egrri természetbarát ^{x x x} szövetség november 12-én, szombaton emlékturát vezet a várkúti turistaházhoz, ahol a turizmussal kapcsolatos szellemi vetélkedőt is rendeznek.

^{x x x}
a magyar természetbarát szövetség és négy börzsönyi turistaház megállapodása szerint a szervezett természetjárók az étkezéseknél különböző kedvezményeket kapnak a nagyideghegyi, a kisinóci, a törökmezői és a magas-taxi turistaházban. /mti/
kf/er sl ie
14.33 091183 0755

--

sb0046 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. november 9. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria

párás, többfelé tartósan ködös idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 10 fok között, pénteken hajnalban 0, 5 fok között alakul.

csehszlovákia

párás, többfelé tartósan ködös idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 4, 9, pénteken hajnalban 0, 5 fok között alakul.

szövjetunió

tulnyomóan borult, párás, helyenként ködös idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 10, pénteken hajnalban 0, 5 fok között alakul.

románia

tulnyomóan borult, párás, helyenként tartósan ködös idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 10, pénteken hajnalban 0, 5 fok között alakul.

jugoszlávia

tulnyomóan borult, párás, helyenként tartósan ködös idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 10, pénteken hajnalban 0, 5 fok között alakul. /mti/

kf/sasl ie
14.34 091183 1054

as

--

sb0047 4 150 mtib1054 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés - fatisztogatás, koronaalakítás

1983. november 9. - a kiskertekben a vegetációs időszakban gyakran több növényvédőszerrel használnak fel, mint amennyire optimálisan szükség van. ennek egyik oka az, hogy a mechanikai védekezési módszerekre nem mindig fordítanak kellő gondot.

ezért ajánlja most a mém növényvédelmi és agrokémiai központja időszerű munkaként az elszáradt, beteg ágak eltávolítását, amellyel többféle betegségtől is megszabadíthatók a fák, megakadályozható a rajtuk levő kórokozók áttelelése. az elpusztult részt teljes egészében le kell vágni, mert másként megmarad a fertőzés forrása. a metszésekkel okozott sebek nem maradhatnak lezáratlanul, elengedhetetlen a sebkezelés, amelyhez oltóviasz vagy olajfesték is alkalmas, de legjobb a speciális sebkezelő paszta.

a központ ugyanakkor már most felhívja a figyelmet arra, hogy a metszéskor - akár ősszel, akár tavasszal - gondolni kell a korona kialakításának növényegészségügyi jelentőségére is. a túlzott vízajtás-fejlődés ugyanis több kártevő elszaporodását segíti elő, a besűrűsödött korona pedig gátolja a növényvédőszer hatását. ezért a legkedvezőbb a szellős korona. /mti/

kf/sl/mz ie

14.37 091183 1214

--

sb0048 4 150 mtib1056

új eljárások a vízkészletek nitráttalanítására

1983. november 9. - a vízkészletek nitráttalanítására alkalmas új eljárásokat vitattak meg szerdán a magyar hidrológiai társaság országos ankétján budapesten. egy közel múltban végzett felmérés szerint az utóbbi időben nőtt a hazai felszín alatti vizek nitrátos szennyeződése. ebben erősen közrejátszott a nem megfelelő szeméttárolás, a mezőgazdasági vegyszerek valamint a háztartások megnövekedett mennyiségű szennyvizének szivárgása. a mostani tanácskozáson első ízben ismertettek olyan eljárásokat, amelyek nem a nitrátos szennyeződés megelőzését, hanem a már kialakult szennyeződés technológiai úton történő csökkentését, esetleg megszüntetését teszik lehetővé.

hazánkban is alkalmazott, nagyüzemi méretekben is kipróbált eljárás például az ugynevezett ioncseréléses módszer. ennek lényege, hogy egy kémiai-fizikai folyamat segítségével megszüntetik a nitrát káros hatását. az eljárás különösen az erősen szennyezett talaj- és partiszűrési vizü kisközségek számára jelenthet segítséget. egy másik - hazánkban még csak kutatási stádiumban létező, külföldön már alkalmazott - módszer az ugynevezett biológiai eljárás. ennek lényege, hogy a nitráttal szennyezett vizet egy baktériumokkal telepített szűrőn vezetik át, és a folyamat során a mikroorganizmusok segítségével kiválasztják a vízből a káros nitrátokat. új, hazai - szabadalmaztatás előtt álló - biológiai megoldás az, amelyik gombákkal telepített szűrőn vezeti át a szennyezett vizet. az eljárás különös előnye, hogy az alkalmazott gombák kiválasztják a vízből a nitrátot, s nitrát-felvevőképességük gyakorlatilag korlátlan. /mti/

fgy/pá/sl/gw ie

15.16 091183 1676

--

sb0049 4 150 mtib1057

még sok a felesleges adminisztráció - nem eléggé kihasználtak a számítógépek /1. rész/

1983. november 9. - a köztudat szerint az adminisztrációs munkakörökben magas a létszám, sőt indokátlanul növekszik. azok viszont, akik készítik a mérlegbeszámolókat, szolgáltatják, vagy elemezik az adatokat, úgy érzik, - főként a félévi és évvégi zárások idején - túlterheltek, létszámukat növelni kellene.

a központi statisztikai hivatal felmérése szerint az összes foglalkoztatottak létszáma 1977 és 1982 között két százalékkal csökkent, s ugyanez idő alatt az adminisztratív dolgozók létszáma négy százalékkal emelkedett. ez az emelkedés azonban abból adódik, hogy az utóbbi évek szociális, kulturális és egészségügyi fejlődése az itt dolgozók számának erőteljes - 13 százalékos - növekedését vonta maga után. ezzel szemben a klasszikus értelemben vett adminisztrátorok, a számviteli és pénzügyi területen dolgozók létszáma 9 százalékkal csökkent. a csökkenés oka, hogy a pénzügyi-számviteli munkának csökkent a társadalmi presztízse, a fiatalok egyre kevésbé választják szívesen ezt a pályát.

a számviteli-ügyviteli létszámhiány már csak azért is sok gondot okoz a vállalatoknak, mert adatszolgáltatási kötelezettségük az utóbbi években növekedett. ennek oka, hogy a megnehezült

gazdálkodási körülmények gyakran teszik szükségessé az eseti, egyedi elbírálás alapján hozott döntéseket. ehhez pedig az irányító szervek számos olyan adatot kérnek, amelyek egyrészt nem szerepelnek a rendszeres vállalati statisztikai és mérlegadatok között, másrészt pedig naprakészek. a vállalati számviteli információs rendszer ugyanis általában nem tud napra kész adatokat biztosítani. a jól megalapozott egyedi döntésekhez tehát számos soronkívüli, naprakész nyilvántartást kénytelenek vezetni a vállalatok.

bár az irányító szervek adat- és információ igénye az esetek döntő többségében jogos és megalapozott, sok példa akad a felesleges párhuzamosságra is. a vállalatokat felügyelő minisztériumok, a központi statisztikai hivatal, az országos tervhivatal és a pénzügyminisztérium sok esetben nem hangolja össze az adatkérés időpontját, s előfordul, hogy olyan nyilvántartás bemutatását kérik, amelyet az adott vállalatról egy másik irányító szervtől is beszerezhetnének. /folyt. köv./

mg/tr/mz

15.22 091183 2307

--

sb0050 4 150 mtib1058

még sok a felesleges adminisztráció ... /2. rész/

az adatszolgáltatás felesleges párhuzamossága sok esetben vállalati belső okokra vezethető vissza. a vállalatvezetés a döntések előkészítésekor gyakran feleslegesen sok adatot kér. a számviteli-ügyviteli munka jobb megszervezésében rejlő lehetőségeket sem használják ki kellőképpen a vállalatok.

a felesleges párhuzamosságok megszüntetésén túl az adminisztráció egyszerűsítésének, a napra kész adatok szolgáltatásának kézenfekvő módja a gépesítés. ezen a területen sok még a tennivaló. kétségtelen, hogy a gépesítéssel gyorsabb, pontosabb és több adat szolgáltatható, mégis magyarországon alacsony az ügyviteli munka gépesítési szintje. a számítógépeket sokhelyütt kizárólag adatbankként használják, például a készletek, vagy a munkaügyi adatok nyilvántartására. a nagyértékű gépek kapacitása nincs kellően kihasználva, s többnyire megmarad a párhuzamos kézikönyvelés, sőt a gépi feldolgozás előkészítése még többletmunkát

is igényel. vannak azonban már jó példák is: a népgazdasági mérlegadatok feldolgozásában jól beváltak a számítógépek, míg korábban csak májusban, most már márciusban elkészül a népgazdasági mérlegösszesítés. /mti/

mg/tr/sl/mz/gw ie

15.23 091183 1231

--

sb0051 4 130 mtib1059

elhunyt singer béla

1983. november 9. - singer béla, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, aki 1938-tól volt a párt tagja, életének 76. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 14-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága
bőripari dolgozók szakszervezete

/mti/ pá/kö -ár ie
15.30 091183 0431

--

sb0052 4 170 mtib1060

„aszály-rekord,, a maroson

1983. november 9. - az eddigi legalacsonyabb vízállást mérték szerdán makónál a maroson, minusz 79 centiméteres érték még soha nem fordult elő, mióta számon tartják a folyó vízállását. az eddigi „aszály-rekord,, a maroson 1905-ben volt, a mostaninál egy centiméterrel magasabb vízzinttel. jelenleg olyan sok gázló van a folyón, hogy motorcsónakkal sem biztonságos a közlekedés. a makói szakaszon az átlagos vízmélység most 130 centiméter, de sok a homokzaton, s helyenként a folyó közepén is csupán térdig ér a víz. /mti/

tób/st/gw ie

15.36 091183 0584

--

sb0053 4 160 mtib1061

ránki dezső hangverseny-körútja

1983. november 9. - ránki dezső zongoraművész - aki a hét végén nagysikerű koncerteket adott a salzburgi mozarteumban és a budapesti zeneakadémián - szerdán olaszországba utazott. a művész három alkalommal lép föl palermóban és két koncertet ad genovában. műsorán schumann a-moll zongoraversenye és bartók iii. zongoraversenye szerepel. az olaszországi vendégszereplést követően a belgiumi liege városában ránki dezső liszt a-dur zongoraversenyének szólólistájaként mutatkozik be. a turné befejezéseként a művész irország nagyvárosaiban ad szólóesteket. /mti/

i cs/kö -ár ie
15.37 091183 0619

--

sb0054 4 160 mtib1062

kitüntetés

1983. november 9. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa stígeknék, a svéd-magyar társaság főtítkárának eredményes munkássága elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést nádor györgy, a nemzetközi kulturális intézet főigazgatója szerdán adta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt thomas palme, a svéd királyság budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

tr/kö -ár ie
15.41 091183 0429

--

sb0055 4 150 mtib1063 /közönségszolgálat/

megjelent a telex előfizetők új névsora

1983. november 9. - a telex előfizetők számának növekedése és az időközbeni egyéb változások szükségessé tették, hogy új névsort jelentessen meg a magyar posta a telex előfizetőkről. /az előző névsor 1981 decemberében jelent meg/.

az 552 oldalas, telex ,83 elnevezésű könyv tartalmazza az előfizetők névjegyzékét a helységek betűrendjében és a kapcsolási számok sorrendjében, valamint az idegen nyelven szereplő előfizetők névsorát, továbbá a legfontosabb tudnivalókat, a közérdekű hívószámokat, az igénybevehető külön szolgáltatásokat és azok díjait is.

a telex névsort a posta központi táviró hivatala valamennyi előfizetőnek hivatalból megküldi, további példányokat a távbeszélő tudakozó és névsorszerkesztő hivatal szolgáltató osztályán /budapest, v., petőfi sándor utca 17-19./ lehet kapni 185 forintért. /mti/

bi/tr/kö sl ie
15.42 091183 0897

--

sb0056 4 160 mtib1064

muzeumi történészek tanácskozása

1983. november 9. - százhusz történész-muzeológus részvételével békéscsabán szerdán megkezdődött az ország muzeumaiban dolgozó történészek kétnapos tanácskozása, amelyet a magyar munkásmozgalmi muzeum, valamint a vendéglátó munkácsy mihály muzeum szervezett.

tízéves a történeti muzeológia fejlesztésének feladatait meghatározó minisztériumi irányelv, azóta számottevő fejlődést ért el a magyar muzeumi hálózat. míg 1973-ban 82 történészt foglalkoztattak muzeumaink, jelenleg 122 szakember kutatja e közgyűjteményeinkben az ország történetét. tíz év alatt megháromszorozódott - félmillióról másfélmillióra gyarapodott - az új- és a legújabb kor történetéről őrzött emléktanyag, a megyék többségében kialakultak az önálló, 3-7 szakember munkáját összefogó történeti osztályok. a békéscsabai tanácskozáson a többiek között megvitatják a muzeumban folyó gyűjtés és kutatás kiterjesztését a 18. századra, valamint az 1948 utáni, napjainkig terjedő időszakra. sürgető feladata muzeumi történészeknek, hogy a

járások megszüntetésekor gyűjtsék össze a megszűnő intézmények emlékéanyagát. 1989-re pedig szeretnék összeállítani a magyarországi muzeumokban őrzött rendkívül gazdag 1918-19-es emlékéanyag katalógusát. /mti/

sam/ke/st/gw ie

15.49 091183 1292

--

sb0057 4 130 mtib1065

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /1. rész/

1983. november 9. - szerdán a városházán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a testület egyebek között megvitatta a xv. kerületi tanács végrehajtó bizottságának beszámolóját az 1977 óta végzett munkáról, tájékozódott az ingatlankezelő vállalatok szervezeti korszerűsítésének helyzetéről, továbbá a tanácsi munka január 1-től bevezetett korszerűsítésének és átszervezésének első tapasztalatairól.

a xv. kerület több mint százezer lakosának életkörülményei az utóbbi években sokat javultak: gyarapodott a kerület lakásállománya, növekedett az otthonok komfortfokozata. a gyermekintézmények bővítésének köszönhetően ma már nem okoz gondot a bölcsődés-, az óvodás- és az általános iskolás korúak megfelelő elhelyezése. a tanács tennivalóinak sorából kiemelkedik a régi és az új kerületek igényeinek egyeztetése. a legfőbb gondot a régi városnegyedekben a csatornázottság, a szilárd burkolatu utak hiánya, valamint a gáz- és a telefonellátás alacsony színvonala okozza.

a tanács és a lakosság kapcsolata a beszámolási időszakban erősödött, bár a lakosság hangulatát kedvezőtlenül befolyásolja, hogy sok jogos igényt - elsősorban a régi kerületekben - a pénzügyi lehetőségek hiányában nem a kívánt mértékben sikerült kielégíteni.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának véleménye szerint a xv. kerületi tanács vezetőinek munkája színvonalas, több területen fejlődő. a testület ugyanakkor javasolta, hogy a végrehajtó bizottság törekedjen a kerület lakosságát érintő minden kérdésben szorosabb, élőbb kapcsolat kialakítására a hazafias népfront kerületi bizottságával. az irányítást hatékonyabbá kell tenni a közművelődés területén, s az eddigieknél gyakrabban kell ellenőrizni a szakigazgatási szervek tevékenységét. /folyt. köv./

fr/ka/kö -ár ie
15.57 091183 1860

--

sb0058 4 130 mtib1066

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /2. rész/

a végrehajtó bizottságot a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatósága tájékoztatta arról, hogy hol tart a tanácsi lakóházak és lakások fenntartásával, felújításával és karbantartásával foglalkozó szervezetek tevékenységének korszerűsítése. a beszámolóból megállapítható, hogy az ikv szervezeti átforgalmazásával kapcsolatos legfontosabb feladatokat már megoldották: az ingatlankezelés alapfeladatát - a lakóházak fenntartását, karbantartását, hibaelhárítását - elváltakozottan a mennyiségileg növekvő és minőségileg is különböző felújítási-korszerűsítési tennivalóktól. ennek során a házkezelőségek száma a korábbi 95-ről 139-re emelkedett, s jelentősen gyarapodott dolgozóik létszáma. a megerősített házkezelőségek az eddigieknél bővebb hatáskört kaptak, amelynek révén lehetővé válik, hogy valóban gazdái lehessenek területüknek. a felújítási, korszerűsítési feladatokra önálló egységeket, leányvállalatokat hoztak létre, amelyek rugalmasabban tudnak alkalmazkodni a lakossági igényekhez.

a feladatok teljes átcsoportosítása a központi részlegektől a házkezelőségekkel és az új házkezelőségek kialakítása ugyan határidőre - szeptember 30-ra - megtörtént, de ennek eredményeit még korai volna értékelni. amennyi azonban már a kerületi tapasztalatokból most megállapítható, hogy a változások révén javult az ikv-k és a bérlők kapcsolata, a házkezelőségekben növekedett a munka színvonala, szilárdabb a gazdálkodási fegyelem. természetesen mindez nem jelenti azt, hogy megszűntek a bérlők gondjai, s problémamentessé vált az ingatlankezelés. a korszerűsítés sem fejeződött be még teljesen: az ingatlankezelő szervezetek gazdasági szabályozó és érdekeltiségi rendszeréről szóló jogszabályokat várhatóan a jövő év közepéig dolgozzák ki az illetékesek. az új ingatlankezelési rendszer teljeskörű kiépítésének ugyanis 1984. december 31. a határideje.

a végrehajtó bizottság az ingatlankezelés korszerűsítéséről szóló előterjesztést elfogadta. megállapította, hogy a házkezelőségek kialakítását, a gyorsszolgálat átcsoportosítását, a központi vállalati szervezet tulzott tagoltságának megszüntetését jól oldották meg a vállalatok. a testület nem tartotta kielégítőnek viszont a bérlőközösségek kialakítása terén végzett munkát, kifogásolta, hogy még mindig nincs kellő előrelépés a minőségi és takarékos munkavégzésben, a határidők teljesítésében, s a gazdálkodás egyes kérdéseiben. /folyt. köv./

fr/ka/kö -ár ie
16.01 091183 2501

--

sb0059 4 130 mtib1067

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /3. rész/

a végrehajtó bizottság szerdai ülésén értékelte a tanácsi munka január 1-én bevezetett korszerűsítésének, illetve átszervezésének tapasztalatait is. ezzel kapcsolatban a vb titkársága előterjesztésében kiemelte: a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok közötti munkamegosztás és kapcsolatrendszer továbbfejlesztésének már az eddigi tapasztalatai is igazolják, hogy szükséges volt a hatáskörök és a munkakapcsolatok felülvizsgálata, korszerűsítése és az ehhez igazodó szervezetek kialakítása. a kerületek hatáskörének bővítése a helyi önállóság kibontakoztatását, a lakossági kapcsolatok erősítését eredményezte. a kerületek úgy értékelik, hogy az átszervezés elősegíti a lakossági igények gyorsabb, rugalmasabb kielégítését, a helyi erőforrások szervezettebb felhasználását. ugyanakkor tény, hogy az átcsoportosított feladatok egy részét néhány kerület még nem a kívánt színvonalon látja el. ennek oka elsősorban a tapasztalatok hiánya, továbbá az, hogy sok helyen még hiányzik a megfelelően képzett, hozzáértő szakember. néhány feladat esetében pedig az anyagi fedezet szűkössége okoz gondot a kerületi szervezetnek - állapította meg egyebek között az előterjesztés, amelyet a vb elfogadott. /mti/

fr/ka/kö -ár ie
16.03 091183 1286

-.-

sb0060 4 130 mtib1068

puja frigyos hazánk uj helsinki nagykövete

1983. november 9. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta puja frigyest, hazánknak a finn köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

tr/gw ie

16.28 091183 0463

-.-

sb0061 4 130 mtib1069

bucsulátogatás

1983. november 9. - losonczi pál, az elnöki tanács elnöke bucsulátogatáson fogadta harry e. bergoldot, az amerikai egyesült államok rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott budapestre. /mti/

tr/kö ie
16.33 091183 0254

-.-

sb0062 4 130 mtib1070

elhunyt mátrai lászló akadémikus

1983. november 9. - életének 75. évében elhunyt mátrai lászló, a magyar tudományos akadémia rendes tagja, az mta filozófiai és történettudományok osztályának volt elnöke, az egyetemi könyvtár volt főigazgatója, nyugalmazott egyetemi tanár. temetése november 22-én 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

magyar tudományos akadémia
eötvös loránd tudományegyetem

x x x

mátrai lászló 1909. január 17-én született budapesten. tanulmányait 1931-ben fejezte be a budapesti tudományegyetemen, ahol filozófiát, esztétikát és magyar irodalomtörténetet tanult. 1933 óta dolgozott az egyetemi könyvtárban, amelyet a felszabadulás évében ő szervezett újjá, s amelynek 1980-ig volt főigazgatója. az eötvös kollégiumban, a bölcsészkaron és másutt is oktatott filozófiatörténetet, logikát és művelődéstörténetet. 1948-ban lett a magyar tudományos akadémia levelező, 1962-ben pedig rendes tagja. a filozófiai és történettudományok osztályának titkári, illetve osztályelnöki tisztét 1954-55-ben, majd 1960 és 1979 között töltötte be. több akadémiai könyvtáros testületben és szerkesztőbizottságban dolgozott tisztségviselőként, illetve tagként. írásaiban főként filozófiatörténeti kérdésekkel foglalkozott. mátrai lászló akadémiai, könyvtárügyi, oktatói tevékenységét több ízben magas kitüntetésekkel ismerték el. megkapta a munka érdemrend arany fokozatát, az állami díj II. fokozatát és a szocialista magyarországi érdemrendet. /mti/

ri/tr/kö ie
16.38 091183 1576

-.-

sb0063 4 130 mtib2001

a mező- és erdőgazdasági dolgozók egészségvédelme /1. rész/

1983. november 9. - az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint mezőgazdasági bizottsága szerdán a parlamentben együttes ülésen dr. pesta lászló és dr. cselőtei lászló elnökletével vitatta meg a mező- és erdőgazdaságban dolgozók egészségügyi és munkavédelmi helyzetét. az egészségügyi minisztérium beszámolójában és hutás imre miniszterhelyettes szóbeli kiegészítőjében megállapította: a csaknem 1600 mező- és erdőgazdasági üzemben jelentős erőfeszítéseket tettek a dolgozók munkafeltételeinek javításáért, egészségének védelméért. az utóbbi évtizedben csupán munkavédelemre mintegy 33 milliárd forintot fordítottak. gépesítették a nehéz és balesetveszélyes munkákat, a gépi vonóerő megkétszereződött, a szállítókapaacitás három és félszer lett nagyobb. a gabona, kukorica, cukorrépa betakarítása csaknem teljes mértékben gépesített. korszerűsítik a termelési, tenyésztési folyamatokat, a munkahelyeket, igyekeznek csökkenteni az egészséget veszélyeztető tényezőket. továbbfejlesztették a mező- és erdőgazdasági dolgozók üzemegészségügyi ellátását is. mindezek eredményeként jelentős mértékben javultak a dolgozók munka- és életkörülményei, egészség- és munkavédelmi feltételei. ezt bizonyítja a többi között az is, hogy 1970-1980. között az állami gazdaságokban több mint 44, a szövetkezeti gazdaságokban több mint 40 százalékkal csökkent a balesetek száma. a miniszterhelyettes ugyanakkor rámutatott a gépesítés és a kemizálás veszélyeire. egyik kockázati tényező a vibráció, amely a traktorvezetők, motor-fűrészkezelők egészségét károsítja, ha nem gondoskodnak a munkavédelmi szabályok betartásáról, illetve ezeknek a dolgozóknak az egészségvédelméről. másik veszélyforrás a növényvédőszer, amelyet egyes kisüzemekben, termelészövetkezetekben nem megfelelően tárolnak, kezelnek. hangsúlyozta: tovább kell jobbitani a mező- és erdőgazdaságban dolgozók munkakörülményeit, munka- és egészségvédelmének tárgyi és személyi feltételeit. szükségesnek vélte a szociális ellátás javítását, valamint a dolgozók komplex egészségügyi vizsgálatát azért, hogy megismerjék a munkakörülmények és az egészségi állapot összefüggéseit, mérsékeljék, vagy megszüntessék a foglalkozási ártalmakat.

vánca jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter elmondta: a mezőgazdasági termelészövetkezetek 360 millió forintot fordítottak az üzemegészségügy fejlesztésére. a 600-nál több dolgozót foglalkoztató üzemek zömében üzemi orvos is gondoskodik az egészségvédelemről.

/folyt. köv./ er
17.31 091183 2552

--

sb0064 4 130 mtib2002

a mező- és erdőgazdasági dolgozók egészségvédelme /2. rész/

hangsúlyozta: a balesetek oka az esetek zömében az, hogy hozzá nem értéssel kezelik a korszerű eszközöket. egyetértett azzal, hogy egyik-másik munkavédő eszköz kényelmetlen, ezért nem használják azokat munka közben.

a vitában felszólalt cselőtei lászló /pest megye/, salgó lászló /budapest/, zsolnai mária /fejér megye/, mátyus gábor /bács-kiskun megye/, koczmann ferencné /győr megye/, vámos marietta /pest megye/, simon istván /komárom megye/, dobi ferenc /csongrád megye/, kaposvári julia /budapest/. közülük többen felhívták a figyelmet a vibráció ártalmaira. elmondták: annak ellenére, hogy a munkavédelmi előírás szerint legfeljebb két órán át lehet dolgozni motorfűrészsel, egyes állami vállalatok dolgozói folyamatosan 6-8 órán át is dolgoznak. e miatt szervezetük károsodik. javasolták: az ágazati szakszervezetek munkavédelmi megbízottai rendszeresen ellenőrizzék az erdőgazdasági dolgozók munkakörülményeit. szóvá tették azt is, hogy a munkahelyi balesetek oka sok esetben az, hogy nem megfelelően szervezik meg a munkát, egyes dolgozók a tilalom ellenére munkakezdés előtt vagy a munkahelyen alkoholt fogyasztanak.

/mti/
me/gg/er olt
17.40 091183 1225

--

sb0065 4 130 mtib2003

ünnepség a szovjet kultúra és tudomány házában

1983. november 9. - fennállásának 10. évfordulója alkalmából szerdán ünnepséget rendeztek a szovjet kultúra és tudomány házában. a szovjetunió budapesti nagykövetsége, a magyar-szovjet baráti társaság és a kulturális központ szervezte eseményen megjelent sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, valamint lakatos ernő és horn gyula, az mszmp kb osztályvezetője, továbbá ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter is.

ivan bagyul, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa ünnepi beszédében kiemelte, hogy a központ dolgozói kezdettől fogva a magyar és a szovjet nép közötti barátság eszméinek megszilárdításán, elmélyítésén munkálkodnak. céljuk: a magyar közvéleményt megismertetni a szovjetunióval a legkülönbözőbb

területeken elért sikereivel, külpolitikai törekvéseivel, a békéért, a háborus veszély ellen folytatott küzdelmével, - hangsúlyozta Ivan Bagul. az MSZMP különböző szintű szervezetei, a magyar-szovjet baráti társaság, a hazafias népfront, az országos béketanács, a magyar nők országos tanácsa és a Kisz segítségével igen sokat jelentett abban, hogy a ház tevékenysége elérte célját, hasznossá vált. tíz év alatt mintegy ötmillió látogató volt a kulturális központ különféle rendezvényein.

a jubileumi ünnepségen Vlagyimir Bazovszkij, a Szovjetunió budapesti nagykövete méltatta a szovjet-magyar barátság elmélyítésében kimagasló eredményeket elért központ munkáját. ezután az MSZBT és az országos béketanács köszöntötte a ház dolgozóit: Sarkadi Nagy Barna, az országos béketanács főtitkára átnyújtotta a békemozgalom emlékplakettjét, Bíró Gyula, az MSZBT főtitkára pedig az MSZBT aranykoszorús plakettjét. ezt követően többen megkapták a szovjet baráti társaságok szövetségének díszjelvényét a két ország közötti kapcsolat gazdagításában kifejtett tevékenységükért.

az ünnepi eseményen fellépett Dmitrij Hnatyuk dalénekes, a Szovjetunió állami-díjas, kiváló művésze és az omszki szivárvány néptáncgyűttes. /mti/
ri/tr/kö olt

18.21 091183 2158

..

sb0066 4 160 mtib2004

pályakezdő pedagógusok

1983. november 9. - évről évre mind több pedagógust kíván foglalkoztatni a közoktatási intézmény-hálózat, elsősorban a demográfiai hullám okozta tanulólétszám-növekedés miatt. az általános iskolák alsó tagozatába beiratkozott tanulók létszámának emelkedésével jelenleg tanítói, az elkövetkezendő években pedig szaktanárhiánnyal kell számolni. ezt állapította meg a pedagógusok munkába állásának tapasztalatait összegző beszámoló, amelyet szerdán a művelődési minisztériumban terjesztettek elő azon az értekezleten, amelyen az alsó- és középfokú nevelési, oktatási intézmények pedagógusellátottságát, s az ezzel kapcsolatos jövőbeni feladatokat tekintették át.

a növekvő pedagógushiányt súlyosbíttja, hogy a már dolgozó tanítók és tanárok között változatlanul magas - több mint tízezer - a gyermekgondozási segélyen lévők száma, és várhatóan sokan vonulnak nyugdíjba a következő években. az idén végzett 4.900 pályakezdő pedagógus mindössze 78.6 százaléka helyezkedett el a közoktatás

területén. közülük ezren a népjazdaság egyéb területein - kedvezőbb munkakörülmények, vagy anyagi feltételek mellett - találtak munkalehetőséget. a megyei tanácsok erőfeszítései ellenére szeptemberben 4.100 képesítés nélküli fiatal állt katedrára. a betöltetlen állások száma pedig a tavalyi 2.100-ról 3.000-re emelkedett e tanévben. változatlanul legnagyobb gondot a nevelőintézeti munkakörök betöltése, valamint a rajz, ének, technika és nyelvtanárok hiánya okozza.

a jövő évi feladatokról szólva a minisztérium illetékesei egyebek között elmondották: a megyék, valamint az egyetemek, főiskolák vezetői még gondosabb, összehangoltabb munkával készítsék elő a szűkebb hazájukba visszatérni kívánó fiatalok fogadását, az egyéni elképzeléseknek is megfelelő álláshelyek kínálatát. a megyei tanácsok külön figyelmet fordítsanak a pályakezdők vidéki letelepítésére. a munkáltatók többségének annak tudatában kell cselekedni, hogy csak az elhelyezkedési feltételek javításával van remény az állások betöltésére.

a pedagógus munkaerőhiány mérséklését a társadalmi ösztöndíjak szerepének növelésével, a munkáltatók és a felsőoktatási intézmények hatékonyabb kapcsolatával, a területi beiskolázás színvonalas előkészítésével, a hallgatókkal való folyamatos kapcsolattartással, a gazdálkodási mechanizmus, a letelepedési feltételek, valamint az élet- és munkakörülmények javításával, társadalmi összefogással lehet megoldani. /mti/
és/tr/kö olt

18.23 091183 2476

..

sb0067 4 130 mtib2005 /közönségszolgálat/

vízművek - karbantartás

1983. november 9. - a fővárosi vízművek értesíti a fogyasztókat, hogy november 10-én 22 órától másnap reggel hét óráig a XIV. kerületben, a kerepesi út, nagy Lajos király útja, füredi út és a rákospatak határolta területen karbantartási munkák miatt átmenetileg vízhiány, illetve vízzavarodás várható. a fővárosi vízművek kéri a fogyasztók szives türelmét és megértését. /mti/
na/kö olt

18.28 091183 0425

..

bel

- 50 -

1983.11.09.

sb0068 4 130 mtib2006 /közönségszolgálat/

megszüntetik a vizkorlátozást

1983. november 9. - a fővárosi tanács elnöke 1983. július 14-én, reggel 6 órától - a hosszantartó csapadékszegény, a sokéves átlagnál melegebb időjárás miatt - naponta 6 és 22 óra között locsolási tilalmat rendelt el a xvii., a xviii., és a xxii. kerületben. ez a korlátozás augusztus 11-től a ii. kerület egy részére is kiterjedt. a locsolási tilalom bevezetése óta budapest egész területén kiegyensúlyozott lett a vízellátás. a hűvösebb őszi idő beköszöntése lehetőséget ad a vízfogyasztás korlátozásának megszüntetésére, ezért újabb elnöki rendelet november 10-én reggel 6 órától a locsolási tilalmat feloldja. a csapadékszegény őszi időjárás, a duma rendkívül alacsony vízállása miatt azonban kéri az illetékesek, hogy a lakosság, az ipar, a kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek takarékosan gazdálkodjanak az ivóvízzel. /mti/

na/tr/kö olt
18.31 091183 0890

--

sb0069 4 180 mtib2007

időjárásjelentés

1983. november 9. - a meteorológiai intézet jelentése:

marad a párás, ködös idő
várható időjárás csütörtök estig:

-----
tulnyomóan borult, erősen párás, helyenként egész nap ködös idő lesz, ködszítalással. legfeljebb a déli, kora délutáni órákban süt ki rövid időre a nap. a magasabb hegyekben viszont ismét többórás napsütés valószínű. a légmozgás gyenge marad.

a kora délutáni hőmérséklet általában 4 és 9 fok között alakul, de néhány naposabb részen kevéssel 10 fok fölött várható. /mti/

gw olt

18.40 091183 0618

--

1983.11.09.

- 51 -

bel

sb0070 4 130 mtib2008 /felhasználható: 20.00 órától!/
az mszmp kb részvétlívira

1983. november 9. - az mszmp központi bizottsága a finn kommunista párt központi bizottságának küldött táviratában kifejezte részvétét velle pessi, a finn kp tiszteletbeli elnökének elhunytá alkalmából. /mti/
gg/er olt
18.47 091183 0261

--

sb0071 4 160 mtib2009

folklórház pécsett

1983. november 9. - folklórház nyílt szerdán pécsett. havonta egyszer folklórcentrummá alakul át az ifjúsági ház, teret és pódiumot teremtve a dél-dunántulon élő népművészeknek, népzenei együtteseknek és néptáncsoportoknak. bemutatkoznak a német és a délszláv népi kultúra művelői is. az első alkalommal két népművész vendége volt a pécsi fiataloknak: a baranya megyei mázaszászváron élő bálint péterné szövőasszony munkájával és a tolna megyei izményben élő lászló lászló hegedős játékaival ismerkedhettek meg az érdeklődők. felléptek továbbá olyan ifjúsági együttesek, amelyek táncházakban szerepelnek, magyar és kelet-európai népdalfeldolgozásokat játszanak. lehetőség nyílt arra, hogy a lányok és a fiúk dalokat, táncokat tanuljanak a folklórcentrumban. a későbbiekben bővítik a programot, így kiállítanak néprajzi tárgyakat és fotókon bemutatják a legszebb népi műemléket. /mti/

igó/bné/kö ká olt
18.58 091183 0935

--

sb0072 1 130 mtib2015

országos nyomozás - tájékoztató a műkincslopásról

1983. november 9. - teljes erővel folyik a nyomozás a szépművészeti muzeumból vasárnapra virradó éjjel ellopott nagy értékű festmények ügyében; s e megállapítás ez esetben szó szerint értendő: rendőri szerveink teljes személyi állománya, valamint a határőrség, a vám- és pénzügyőrség testülete egyaránt bekapcsolódott a súlyos bűntény tetteseinek kézrekerítését, a műkincsek visszaszerzését szolgáló országos akcióba. erről adtak tájékoztatást szerdán a belügyminisztérium illetékesei, hozzátéve, hogy a bűncselekmény felfedezését követően azonnal, ugynevezett szoros határellenőrzést léptettek életbe, tehát a szokásosnál is alaposabban vizsgálják meg az államhatárainkat átlépőket.

miként elmondották, a rendkívül nagyszabású és összehangolt bűnüldözési tevékenység megszervezésére azonnal nyomozási tervet dolgoztak ki, amely a bűncselekménnyel kapcsolatos valamennyi elképzelhető feltevést számba vesz, annak érdekében, hogy egyetlen nyom, egyetlen eshetőség se kerülhesse el a nyomozás „szűrőjét”, e munka méretére jellemző, hogy az országos vizsgálat során a rendőrség figyelmének több ezer emberre szükséges kiterjednie, beleértve természetesen azokat a bűnözőket, akikről ilyen jellegű cselekmény elkövetése esetleg feltételezhető. mindez azt is jelenti, hogy miként a határátkelőhelyeknél, a közutakon is gyakoribbak, s alaposabban az ellenőrzések. ezzel kapcsolatban arra is kitértek a belügyminisztériumban: kérik az érintettek megértését, hiszen ezek a vizsgálatok valóban társadalmi ügyet, egész lakosságunk óhaját szolgálják. azt, hogy értékes műkincseink mielőbb visszakerüljenek a köz tulajdonába.

a nyomozás már vasárnaptól kiterjedt az országhatárokon túlra is: a rendőrség kapcsolatot létesített a szomszédos szocialista országok belügyi szerveivel, továbbá az interpollal és tagországainak rendőri szerveivel. az ügygel összefüggő nemzetközi információcsere azóta is folyamatos. a bűnüldözési munkát számos korszerű technikai eszköz segíti, így például a nyomozás során szerzett, illetve a lakossági bejelentések alapján rögzített adattömeget számítógép dolgozza fel, meggyorsítva az értékelést. az elmúlt napokban nagyon sok bejelentés érkezett a rendőrséghez - hangsúlyozták az illetékesek -, hozzátéve, hogy minden, az ügygel kapcsolatba hozható, esetleg jelentéktelennek tűnő momentum, adat fontos, hasznos lehet, ezért továbbra is várják a segítséget /változatlanul a 07-es telefonszámon, vagy a legközelebbi rendőri szervnél. /mti/

-ár/er/kö olt
19.31 091183 2551

-.-

sb0073 4 160 mtib2016

orosz nyelvű filmklub pécsett

1983. november 9. - a „váratlanul, hirtelen,, című színes szovjet filmvigjáték bemutatójával szerdán megnyitotta új évadját az orosz nyelvű filmek klubja pécsett. a baranya megyei moziüzemi vállalat a szovjet kultúra és tudomány házával együttműködve szervezte meg a klubot. a tavaly kísérletképpen meghirdetett program népszerűnek bizonyult, az előadásokon minden hely foglalt volt a kossuth filmszínház klubmoziójában. a filmklub látogatói - az orosz nyelv oktatói, a nyelvet magasabb szinten beszélők és gyakorolni kívánók, a szovjetunióban végzett ösztöndíjasok - a vetítések alkalmával orosz nyelvű előadásokat is hallhatnak a szovjet filmművészetről, új irányzatairól, kiemelkedő alkotóiról. /mti/

kász/bné/st/gw olt
19.45 091183 0767

-.-

sb0074 1 130 mtib2017 /szigoru embargó feloldásig!!!/

kádár jános prágába utazott

1983. november 9. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára gustáv husáknak, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága főtitkárának, a csehszlovák szocialista köztársaság elnökének meghívására szerda este baráti munkalátogatásra prágába utazott. kíséretében van szürös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára és kótai géza, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

kádár jánost és kíséretét a keleti pályaudvaron aczél györgy, havasi ferenc, korom mihály, németh károly, óvári miklós, a politikai bizottság tagjai, a kb titkárai, horváth istván belügyminiszter, várkonyi péter külügyminiszter, a központi bizottság tagjai, horn gyula, a kb külügyi osztályának vezetője és urbán lajos közlekedési minisztériumi államtitkár bucsuztatta.

jelen volt ondrej durej, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

fr/kö olt
20.43 091183 0953

-.-

sb0075 1 130 mtib2018

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. november 9. - a mai bs0114 mtib2017 számú hírünk /kádár
jános prágába utazott/

e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k !

/mti/ kö olt
21.04 091183 0280

--

sb0076 4 130 mtib2021

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. november 9.

- sb0001 a népművelési intézet ... /1. rész/
- sb0002 a népművelési intézet ... /2. rész/
- sb0003 piac, árak, fogyasztás /1. rész/
- sb0004 piac, árak, fogyasztás /2. rész/
- sb0005 az első tapasztalatok ...
- sb0006 gyermekvédelmi munka ...
- sb0007 továbbfejleszti külpiaci ...
- sb0008 fáklyaláng - illyés drámája ...
- sb0009 a hónap műtárgya
- sb0010 bélyegárverés a hét végén
- sb0011 az évtized legjobb borai ...
- sb0012 kántos sándor orosházi ...
- sb0013 keresettek a mezőgazdasági ...
- sb0014 importot pótol - ...
- sb0015 ötlettől a sorozatgyártásig
- sb0016 komplex melioráció, vízrendezés
- sb0017 megújul, bővül a készhelyi ...
- sb0018 műanyag hulladék-feldolgozó
- sb0019 rövidítik a rábát
- sb0020 új otthonba költözik ...
- sb0021 autós-kár-statisztika
- sb0022 forgalomkorlátozás
- sb0023 köszönetnyilvánítás
- sb0024 közlekedési balesetek /1. rész/
- sb0025 a szakszervezet napirendjén: ...
- sb0026 közlekedési balesetek /2. rész/

- sb0066 vízművek - karbantartás
- sb0067 megszüntetik a vizkorlátozást
- sb0068 időjárásjelentés
- sb0069 az mszmp kb részvétlívirata
- sb0070 folklórház pecsett
- sb0071 országos nyomozás
- sb0072 orosz nyelvű filmklub pecsett
- sb0073 kádár jános prágába utazott
- sb0074 szerkesztőségek figyelmébe!
- sb0075 tartalomjegyzék /1. rész/
- sb0076 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: fehér péter
izsák erika
sebestyén tibor
oltványi ottó

/mti/ kö - v é g e -
21.10 091183 1716

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

@0.008/14

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. november 10.   bel   c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 130 mtib1001

a nők helyzete budaörsön /1. rész/

1983. november 10. - a kitöltött kérdőívek önmagukért beszélnek: száz budaörsi nő közül 70 rossznak tartja a főváros környéki település kereskedelmi ellátottságát: az áruválasztékot kevesen minősítették megfelelőnek, sok a hiánycikk, kevés a szaküzlet, szükség lenne egy új, korszerű abc áruházra, s a szolgáltatóipar fejlesztésére. Ilyen és hasonló észrevételek érkeztek vissza a budaörsi nagyközségi tanácshoz azon a lapon, amelyet a tanács küldött ki a helybelieknek, hogy ily módon is tájékozódják az itt élő nők helyzetéről. A véleményeket a tanács végrehajtó bizottságának ülésén összegezték.

miként a testület megállapította, a mintegy 22 ezer lakosu nagyközségben nem mindenről ilyen negatív a lakosság véleménye. a megkérdezetteknek például több mint a fele igen jónak minősítette az egészségügyi ellátás színvonalát, bár a még épülő lakótelepi területen sokak gondján enyhíthetnének egy gyógyszertár megnyitásával. az óvodai és iskolai ételmezést és foglalkoztatást csaknem minden szülő jónak értékelte. a válaszokból az is kitűnt, hogy szívesen adják be gyermeküket ezekbe az intézményekbe. ma már nem általános, hogy a gyerekeket is ingáztatják a fővárosba - ami az itteni nevelőmunka javulásának köszönhető. a közművelődési intézmények programját is kívánatos lenne bővíteni: sokan hiányolták a műsoros esteket, az író-olvasó találkozót, a különféle tanfolyamokat. ezzel kapcsolatban a tanácsnál elmondották: a szabadság úton befejezéséhez közeledik a művelődési otthon felújítása, s ennek elkészültével javulni fog a kulturális kínálat.

